

308283

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
నంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 25 వ తేది శుక్రవారము.
ఆనందనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ మాస షష్ఠి.

No. 160

సంచిక ౧౬౦

ఆనందా ఫౌంటేన్ వేనా.

౧౪ వన్నె బంగారు నిబ్బు చేర్చబడియున్నది. పెద్దకొళాయి యున్నందువలన ఇంకా చాలాపట్టును. విద్యార్థులు వేలకొలది కొనుచున్నారు. వలయువారలు కాలయాపనమును చేయకకొందురు గాక. ఇయ్యది వెడల్పు నిబ్బుతోగాని సన్ననిబ్బుతోగాని విక్రయింపనగును. వెల. రూ. 1-12-0. క్రిందవ్రాసియుండు విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

శృంగార నైషధము.

'నైషధం విద్యవృద్ధి' అని ప్రసిద్ధిచెందిన శ్రీహర్షుని నైషధమునకు తెనుగు. ఇది శ్రీనాథుని కృతి. అతి ప్రాశస్త్యముగ విషయము, జగద్విదిలేము: ఈ పద్యములలో ఒక్కొక్కటికిని టీకాతాత్పర్యములు, ఉదాహరణము, వ్యాకరణము, అలంకారము, నిఘంటు ఎచ్చలెచ్చట ఏదేకావలయునో సర్వమును చెప్పబడియున్నది. అతి సుందరమైన పటములకూడ చేర్చబడి మేలైన కాగితములు, చిన్నపైజును కలిగి మంచికాకితోబైండు చేయబడి యున్నది. తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము వెల. రూ. 3-8-0.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆన్ కంపెనీ

ఆనందా ముద్రాలయము. బ్రాడ్వే, మదరాస్.

THE MASTERPIECE OF
GEORGE W. M. REYNOLDS.
Printed in bold types on Superior
Glazed Paper.

The repeated wishes of many a lover of best modern fiction, both Indians and Europeans from several parts of India, Burma and Ceylon, have induced us to undertake presenting in neat attractive volumes, printed on superior glazed paper in bold and beautiful type the following famous Novels of The Immortal Reynolds.

The Soldier's Wife.
In two volumes, now ready with illustrations
Price For two Vols. Rs

1-4-0 Postage As. 3. Extra.

The Faust. a Romance in two volumes. Each volume. As 12. Postage As. 2.

The first volume of faust is ready for sale and the second is in print and will be sent soon to the purchasers of the first.

Superior Watch Co.,

Post Box 167, (A) Madras. E

పోస్టేజీ సహా ఉచితము.

వీరనర్మరాజును మాలినియును.

ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదవటచే మానసాల్లాసము కలుగజేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అందుదెలిపియున్నాము. కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

జాగ్రత్తయితే తక్షణమే వ్రాయును.

వైద్యకాశ్రీ వాణిశంకర్ గోవిందజి.

అథింక నిగ్రహ భాషణాలయము.

22. బ్రాడ్వే, మదరాసు.

క్రొంప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెనీ, మదరాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,

రయిసు మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

నీరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటినిన్నిటిని ఆవిరివలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుచ్ఛక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, స్కిములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది.

మానద్య ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, జనరలు యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.

మేము ఎంగల్ బర్న్స్ లూబ్రికేటింగు ఆయిలు లకు ఏజెంటులము.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ వీధి,

మదరాసు.

The Crompton Engineering Co.,

7, Armenian Street, MADRAS.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

నీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బావును

పార్శ్వపునెప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టిన

వనమూలికలచే హిందూదేశమందు

లేయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

కంబావచీటి మాచికొనిన హిందూ గణగడు

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోర్త్ బొంబాయి; లేక నెం. 9, జహంగీరువీధి, బార్లిటవున్ మద్రాసు.

జీర్ణ రసాయము

ఆకలి లేకపోవుట, అగ్ని మాంసము, మలబద్ధములకు మంచిమందు.

25 మాత్రల డబ్బి 1 కి వెల 1-4-0

అమృతాంజనం డిపో, ఫోర్త్, బొంబాయి.

చిరునామా:— ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా ర్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

కలరాకు సిద్ధోపధము

౧౦౦-కీ-౯౯-గుణము.

తప్పక యేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణముగను స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0-12-0. మాత్రమే.
విషూచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గిరరైలుస్టేషనును దెలుపవలెను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ. వి. యస్. వి. యం. బి.

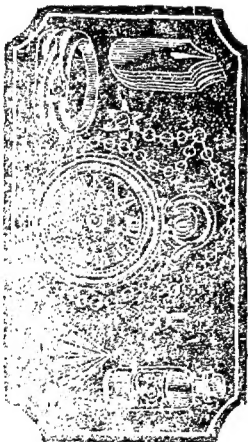
ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మధరాస్.

ఔలిగ్రాం అడ్రసు
పండిట్, మదరాస్.

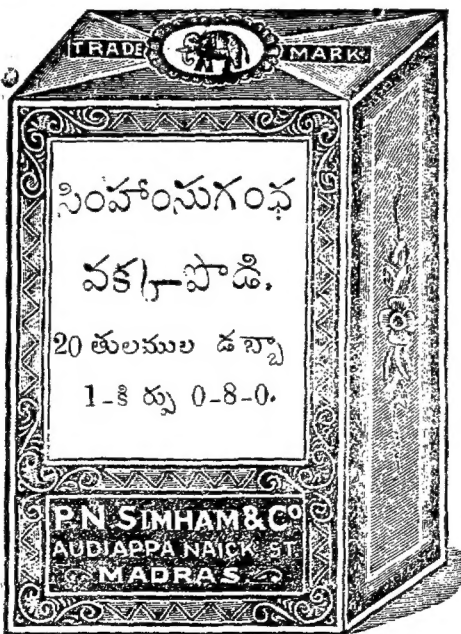
పాకెట్ లివర్ పాప్.

దీనిక్రయము 6 బహుమతులతోటి రూ. 2-14-0 లు మాత్రమే!
5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఈ పాప్ బల్బును మొదటిసారి
పనితోలేక నాణ్యమైన యంత్ర
సామానులతో తయారై యిప్పుడే
డే నూతనముగావచ్చి యున్నది.
కొంచెమైనను వ్యత్యాసములేకుం
డా సరియైన కాలక్రమము చూ
పించు వాచ్ యిదియే. మిగుల
సుందరమైనది దీని 6 బహుమ
తులనివ్వం:- (1) నాణ్యమైన
చేతిగుడ్డ, (2) పరిమళమైన ఆర్త
రు సీసా, (3) స్వాకారమైన
ఉంగరము, (4) గడియారపు గొ
లుసు, (5) వివిధమైన స్ట్రీటుబు
(6) దివ్యబహుమతులు కలపాను.

దయచేసి ఈవినియమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుదు.
వి. ఆర్. వెంకటరమణ అగుసుకంపెని.
నెం. 7, కోపువెంకటాచలయ్యర్ సుండు, మద్రాస్.

పి. ఎస్. సింహం. అందు కంపెని,
26 ఆదియప్ప నాయకవిధి, మద్రాసు.

వనశ్రుతి సారసపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును.
కీళ్ళపొట్టు, పాలెవాయువుపొట్టు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన
నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచెయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
ఒక నీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండునీసాలు
వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.
నీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టర్ డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫననవాడి. నం. ౨. బొంబాయి
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

లక్ష్మి.

బలవర్థ బౌద్ధ ధర్మము.

మొదడులో పటుత్వము లేకుండుట, స్త్రీలు పెట్టిగా
యేడ్చుట, మలబద్ధము, నిస్సారత, నిర్వ్యవస్థము, వేన్నెముకలో
నొప్పి, పాలిపోవుట, నపుంసకత్వము మొదలగు వానిని తుదిర్చి
శరీరమునకు బలమిచ్చును. ఇది దేహములో కండలను పెంచును.
నెత్తురుకు, మొదడుకు, రక్తనాళములకు విశేషము బలమొసం
గును. మూడుబుడ్లు వాడవలసినది. మిశ్రోగము నయమగును.
మీరు క్రొత్తమనుష్యుల యింటు కనపడును.

లక్ష్మి మియంటియందు ప్రతిరోగమును తీవ్రతన బలమును
సామర్థ్యమును, లేజన్యును ప్రసాదించును. మంచి ఆరోగ్యము
మంచి దేహపటుత్వము యొందుటవలన గల బిలితేచ్చ నిది
యొసంగును. బుడ్డి 1కి విలువ 2-4-0 మూడుబుడ్డ విలువ 6-4-0
లక్ష్మి ట్రానిక్ మాత్రలు, 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0
సోలు ఏకెంటులుల హెయారు డ్రగ్ స్టోర్సు
నెం 106, మింట్ స్ట్రీటు, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల నెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాగ్దేయల వుద్దేశింపబడిన ఆర్త రుచయోగింపవలయును.
మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాసన
యొందునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడ
లేదు. నీచేతిరుమాలు మిదగాని, కొటుమిదగాని కొన్ని
బొట్లను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట
లోనే గూర్చునట్లుండును. ఈ ఆధునమైన వేయికముల
పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆర్తరు యొక్క సువాసనభరిం
చుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వమని మిదగ్గిరినున్న
సాపురీపరు నడుగవలయును వారితావున లేదని మాకు వ్రా
యుదు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
క్లబ్ బాన్సు ఆర్తరుగల పెద్దసయూ బుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆర్తరులో
మరగపెట్టబడి ఘుమఘుమ అడుచుండు కార్డులు దబ్బె 1-కి
0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును.

సోలు ఏకెంటులు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్
కమిశన్ కంపెని, 155 జామా మసీదు, బొంబాయి.
మదరాసు ఏకెంటు:- మెహత పురుషోత్తం మూర్తి
నెం 23, వై నాబబారు రోడ్డు, ప్రవరు బహారు సమీపం మదరాసు.

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికీ తల్లి.

ఇది సంజీవిని ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన భౌగ్వి
కుల అతిరహస్యపు జ్ఞాపకము. దీనిప్రభావము కనుగొన
వలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చు
కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస
కత్వము పోగొట్టుటకు యంతిమమిచ్చినది లేదు. జన్మించియు
దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారములను సంభవించెడి
అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజుపంటిది. రక్తమును
కుర్చుపరచి నరములకు పటుత్వమున్న దేహమునకు బలమొస
కాంతియు నిచ్చును. 200 చిప్ములకు సేవములను మొదలంట్లు
నాశనము చేయుటలో సంజీవినివంటిది "సర్వజీవన్" ఇది.
స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందఱును సువర్ణా
గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశింప
మిగుల బలమును ఆయుర్యుద్ధియొకలుగును.

వెల టిన్ను 1-కి 2-0-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము
ప్రాఫెసర్ డి. యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ
16 కృష్ణపు మొదలివిధి, తిరునల్గిళ్ళ, మదరాసు

గ్లోబ్ కంపెనివారి బొటనవ్రేలి ముద్రపెట్టెలు.

చాలా ప్రసిద్ధిగాంచినది. వందలు
వందలు విక్రయము. వెల పెట్టె 1-కి
రూ 1-4-0 పోస్టాభివృ వేరు ప్రాంమిని
సోట్లు మొదలగువాటిమీద నిశానిదార్ల
చే వ్రేలిముద్ర వేయుట స్వత్ర అవలం
బించుచున్నారు. వర్తమణ, పేదర్లు,
యినాందార్లు మున్నగు వారికి మిగుల
ఉపయోగము.

గ్లోబ్ కంపెని, గుంటూరు.

పండ్ల పొడి.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.
పంటినెప్పులకు దివ్యావధము. సువాసనగలిగి
ఉండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగిఉన్నది
అమృతాంజనము దిహి పోర్టు బొంబాయి.

పొగయోడల రాకపోకలు.

చెన్నపురి నాకాశ్రయమునం దున్నవి.

1914 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 25-వ తేది

ప్రీతురు పేరు.	బయలు దేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
క్లాక్ ఫిరా సాన్	లివర్ ఫూలు	14 సెప్టె	కలకత్తా	24 సెప్టె
చిక్ ద్వారా	బొంబాయి	14	కలకత్తా	—
జెయిడా	రంగూను	15	రంగూను	—
చుప్రా	లండను	15	కలకత్తా	—
పి. ఆప్ కార్	ప్రెయిటన్	17	ప్రెయిటన్	—

రానున్నవి.

బహుమార్	బొంబాయి	25 సెప్టె	కలకత్తా	25 సెప్టె
క్లాక్ ఫర్మాసన్	గాలి	24	లండను	26
క్లౌన్ అమిలియా	కలకత్తా	25	బొంబాయి	26
అమెక్యజి	నెటూర్	30	రంగూను	30

ఈతేదులలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 25-వ తేది

ప్రదేశములు.	సెప్టెంబరు 25 తేదికి ఉత్తరమునం దున్నది.	సెప్టెంబరు 25 తేదికి ఉత్తరమునం దున్నది.	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉత్తరము.	వర్ష పాతము.		
				కలకత్తా	బొంబాయి	రంగూను
గోపాలపురము	29.795	89.0	78.2	...	51.92	29.90
వాల్తేరు	29.818	85.5	75.7	...	37.94	28.71
కాకినాడ	29.829	89.8	77.5	...	27.87	22.85
బందరు	29.834	91.3	77.2	...	27.48	24.82
గుంటూరు	...	91.0	75.1	0.70	22.81	...
నెల్లూరు	29.812	89.8	76.1	0.29	12.88	12.46
మద్రాసు	29.831	88.0	75.3	...	21.32	16.77
కడపూరు	29.813	91.3	75.6	0.86	27.65	16.33
నాగపట్టణము	29.821	90.5	76.1	0.05	12.98	12.57
కొలంబో	29.816	87.5	74.1	0.08	26.25	41.16
తిరువనంతపురము	29.865	87.0	76.3	...	44.65	40.76
కొచ్చిక్	29.851	87.8	76.2	...	82.15	87.92
కల్లికోట	29.857	86.8	75.1	...	95.24	99.13
చుంగూరు	29.859	84.7	78.6	...	134.4	115.26
బొంబాయి	29.831	85.9	77.5	...	80.96	68.51
హైదరాబాదు	24.793	86.8	71.3	0.08	39.75	25.12
అనంతపురము	...	87.0	78.1	...	18.56	18.54
బళ్లారి	29.828	90.7	72.3	0.61	12.10	12.49
కర్నూలు	29.852	88.5	73.4	...	24.69	21.08
కడప	29.818	82.6	72.8	2.05	20.00	20.66
తెంగుళూరు	29.815	82.5	66.8	...	21.25	23.55
కొడైకనాలు	22.775	65.1	58.6	0.62	37.77	31.91
ఉదకమండలము	28.000	67.0	40.2	...	31.08	36.83
కోయంబతూరు	29.850	89.3	70.8	...	4.40	9.36
నెల్లూరు	29.841	90.5	78.2	...	20.55	25.92
సేలము	29.851	93.0	75.0	...	21.01	26.43
తిరుచనాపల్లి	29.816	91.9	74.0	0.82	29.95	15.42
పుదుకోట	29.812	92.4	77.1	...	19.74	18.96
మధుర	29.853	95.2	76.9	...	11.95	16.58
తిరునల్వేలి	0.55	1.65	6.70

దీప్తికల్పముయొక్క వైశిష్ట్యమున వాయుభారము కొంతటిగి బంగాళాఖాతముయొక్క ఉత్తరమున కొంచెము పోచినది. దత్తమండలములలో దీనిని బాగుగ తగ్గినది. చెన్నపురి తీరమునకూడ నీటినింట్లో పగటిపూట వేడిమి మామూలుదానికంటె 2 మొదల 4 డిగ్రీలవఱకు పోచుచున్నది. దత్తమండలమందును, దక్షిణమునను వాయుమండలమున తేమ పోచుచున్నది. మల్లులు దట్టముగా పట్టెనున్నవి. చిన్న చిన్న జల్లులు చాలవోటపడినవి. నిన్న కడపలో 2 అంగుళములవాన కురిసినది.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్ను,
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

వృత్తాంతములు.

భద్రాచలం శ్రీలసభ:— గోదావరి జిల్లా భద్రాచలం లోలాకా భద్రాచలం గ్రామములో ఆంధ్రనాటియలచే శ్రీలసభ స్థాపన వారువారి అప్పగారగు శ్రీమతి మెయ్యరాజు శ్రీమతి దేవమ్మగారి ఆధ్వర్యమునకంద నీ నెలది 5 వ తేదీన బాలికాపాఠశాలా భవనమునందు పరిచయమైనది. ఆసమయమునందు పురశ్రీలందరు చేరి రాజ్యశ్రీని వెల్లడిచేయుచు చేసిన తీర్మానముప్రకారము ఈ గ్రామమునకు మార్గము లెన్ని లేదో వెంట్రుండ ప్రశ్నించి మద్రాసు నుండి నకు గాను దురిగి 60 రాయి చందాధనము కూర్చబడినది. ఇందుభద్రాచలం జమీందారిగారు మారుమోపాటులిచ్చిరి.

విద్యార్థుని ఆత్మహత్య:— డాక్టర్ పాశ్చాత్యమున కృష్ణ పరిక్లర్ అన నాతనికి శేకవడిక్లర్ అన పుత్రుడు జొకడు గలడు. ఈమడు జొక హాస్టలునందు బసచేసి చదువుకొనుచుండెను. పసివాడై యెంటరిగ వసించుచుండెనందున కాబోలును, వాడు తనతండ్రిపంపిన ధనమును ధారాశ్రముగ వృధా ఖర్చుపెట్టి, కొంత ఆపాదించెను. ధనసహాయమునకై తండ్రికి వాడు మరల జాబువాడయ్యెను. తండ్రియొద్దనున్నచో మునుగాని చేయనెను. అంతట నా విద్యార్థి యేమిచేయుటకును తోచక, తుదకు ప్రాణత్యాగమునకు నిశ్చయించుకొని యొకరాత్రి 7 1/2 గంటలకు రైల్వేస్టేషన్ వద్దకు వెళ్లి, సిగ్నల్ తంతులకు కాళ్లనుమెలివేసికొని, చెవులను ప్రతితో నడచుకొని, లైట్ మిద తలవెట్టి పండుకొనెను. పిమ్మట బ్రెయిన్ వచ్చి పోగా, తలయు, మొండెమును వేరై వాడు చచ్చెను.

మరణము:— బొంబాయిలో శోకగొప్ప పుస్తకశాల లాధికారియగు శ్రీమతి రాధాబాయి ఆత్మారాం సాగూజ్ అన నామె శ్రీరేవురాలయినది తెలియజేయ చింతిల్లుచున్నాము. 50 ఏండ్లకుపూర్వ మిమెథ్ గారిచే స్థాపితమైనది వైపుస్తకశాల నీయును తన హయామున నిష్పాదించుకొని దశకు తెచ్చెను. గాడుమద్రాసులో తన గృహధర్మమును మనుగడగల మానియినది నా నారాయణ చంద్రావర్మగారి రాకప్రసంగ సంరక్షమున ప్రస్తావించి మన్నించిన యంగనామణి యీమెయే. ఇంతేప్పుడు శ్రీయొక్క మరణసందర్భమును పురస్కరించుకొని బొంబాయియందలి పుస్తకశాలల వారందరును తమతమ దుకాణములను మంగళవారమునాడు మాసి యించినది ఆవర్తక నివయమునం దీమెయందు ప్రజలగుల గౌరవాభిప్రాయమును వెల్లడిచేయుచున్నది.

ప్రాశ్నదేశమునకు 1870 సంవత్సరమునందు ఎమిలి ఆలివియరుగారు మంత్రిగనుండిరి. మూడవ నెలలోయను జన్మ నులచే పరాశతుడై నపుడు జన్మ రాజునకాయన వ్రాసినబాబును శ్రావించివార్తప్రతిలు తిరిగి ముద్రించినది. ఆలేఖయం ద్రిండిరివివయముగలవు. నీవు మాదేశమును నాక్రమించుకొనెదవేని వేరొక ముప్పుదేంద యున్నది నాకెఱిచెదవు. నీవు న్యూఢాపేక్షను విడిచివేసి జన్మను లేటనునాతులకు నున్న మిత్రత్వమును సమకూర్చుగలవు. నీవు విజయునవలె గ్రహరించెదవేని ప్రహర్య విరుద్ధముగా లేటికస్తావు జాతులను నామోగమును నిర్మించెదవు. చిరకాల భోగలోలత్వము కలన మావీర్యమును సారరహితముగా నిచ్చినందులకు దేవుడు మమ్ముల విడిచివేసెను. విజయ నిర్విగులైనను నీ ప్రజను జాలిని దేవుడు విడిచివేసెను. మహాశయ! పరాజితుని మాటలు గానాపలుకులను నిర్లక్ష్యముచేయుటము. జీవాంతభాగంతులమున సోకెదమును పరాజితులను లెక్కనేయకుండెను. దాని ప్రతిఫలము వాటర్లు యందు గలిగి నది.

భీములిపట్టణములో వృషము:— ఈనెల తే 14 న గాత్రిసుమారు 9 గంటలమొదలు పగలు సుమారు 9 గంటలవరకు విరామములేకుండ 12 గంటలు ఉరుములు మెరుములతో ప్రచండమైన వృషముకురిగినది. పట్టణములోని అనేక గృహములు, గోడలు, కూలినవి. సుమారు 150 పడవలు ప్రవాహములో కొట్టుకొనిపోయి కనిపించుటలేదు. వాటిగ్రామముల భూములలోని పశువులు, గొట్టెలు వనైర్యాజంతువులు గంటు గోగువార మెరులు, విశేషముగా కొట్టుకొనిపోయినవి. కుమ్మర పాలెం గ్రామములో ఖాదర్నా మరీకాయరు సాపాటి బహద్దూర్ గారిలోటలకున్న వారి యింటికి నివిశేషముగా నష్టముకలిగినది. నదరు సాపాటుగారు కుటుంబసహితముగా చాలసంతర్పరమునండి ఒకతోటలో కాపురమున్నార. ఆరాత్రిరెండుమాడు పెద్దగడ్డలుపొంగి తోటలో

ప్రవేశించి కాపురమున్న యింటలో జొరొడి సదరుయింటిలో సామానలన్నిటిని ధ్వంసముచేసి యింటిని నేలగుల్లెను. ఆప్రక్కనన్న దాఖానెంకొంటిలో పిల్లలు, బంధువులు వస్త్రాలువెల్లి పోవచ్చువారి వాషి సాణముల దక్కించుకొనిరి. రెండుమాడువేల రూపాయలవఱకు సాపాటుగారికి నష్టమువచ్చియుండును, అనియొకరు వ్రాయుచున్నారు.

క్రష్ట పరిశ్రమాగారము.

గ్లోబు శ్రీక కొకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

కొద్దికాలమునకు ముందు ఎస్సెనలోనున్న క్రష్ట సంఘమువారి యంత్రశాలలను నేను చూడగంటిని. ఇటీవల నాంగ్లేయుల కందుప్రవేశములేకుండ చేయబడినది. ఈ పట్టణము పొగతోనుండి చీకటులుగ్రమ్ముచు వెళ్ళుచుగరమునకున్న నధముగా నున్నది. ఈసంఘమువారి క్రధానకార్యాలయము కట్టి నూరేండైనది. అవియొక చిన్న భవంతి. దానిమట్టు నిష్పాదీయంత్రశాలలను గట్టించిరి. ఆయంత్రశాల లెన్ని యెకరముల భూమి నాక్రమించియున్నవో వానిలో నెంతయందీ పనివాండు పనిచేయుచున్నారో అనుదినమును పిల్చిటన్నుల ఉక్కు కరగబడుచున్నదో యాచివరము తెలియకదెన్న అనేకసాధనములున్నవి. కాన వట్టి పాడిఅంతులను వ్రాయుటగలవ ప్రయోజనములేదు. డబ్బు వెట్టుబడియే ముఖ్యవిశేషములలో కొకటి. ఈ యంత్రశాలలన్నిటిని పనులచేయుటకలన వచ్చిన ఆదాయముతో నే మొన్న మొన్న జీవకరము వారు కట్టించిరిగాని మరల నేమియును వెట్టుబడి వెట్టలేదు. క్రష్టగారు చనిపోయిన పిమ్మట ఆయనభార్యకు నిత్యకృత్యమునకు సాచ్చి న్యాయలసియం వలనకుట మరలకొంతమూలధనమకరమైనది. క్రష్టగారికుమార్తెలక్రీడికిని. మాత్రమే యాయంత్రశాలల యందు స్వస్థాస్థితిగ్రహమునగలదు. వారిలోకొక్కతె మోసనాను బాష్టాననునెని వెంట్లీగూడెను. క్రష్టవానబాష్టానను చేరుతో నాతడే వీనికి చేరునకు వెద్దగానున్నాడు. జన్మను చక్రకర్తి గారికికూడ యాయంత్రశాలలతో కొంతసంబంధ మున్నదని యనుకొందురు. ఎస్సెనలో నీసంఘమువారి కొకస్వంత స్మరముగలదు. వీరితోపాటు వారిందగో అనేకదేశముల నుండి వచ్చుచుండును. వారివాస్తవ్యములో నివాసమునకును భోజనాదికమునకును నిష్పాదించుట సుఖమువారే చేయించెదరు. పనినిర్వహించుకొని కాతాదారులు వెడలిపోవు నప్పుడు తమమగ భోజనాదికమునకు మీరుమాకేమియు నియ్యనక్కర లేదని యుపచారోక్తులను చెప్పి పంపించుచుండురు.

ఆబసలోనున్న పుష్టమ కాతాదారులు స్వేచ్ఛగా నుండవచ్చునుగాని కర్మాగారమునకు పోయినప్పుడు మాత్రములు గాదు. లోనికిరానిచ్చుటకు చిట్లును సామానిచ్చు పద్ధతిగలదు. ఒకప్రదేశమునుండిమరొకప్రదేశమునకు మాటలాడుయంత్రములు (తెలిపీనులు)న్నవి. కాన మాడబోయిన వారిపేరు ప్రధాన కార్యస్థానమున వ్రాసి కొంగురు. వారి తో గూడ నెనగో యొకరుండురు గాని యొక్క నిమిషమైన నేమరియెంటిగా విడువరు. నేను కర్మాగారమునకు పోయిన రోజులలోన న్న నుదినము నొక డైరక్టుర ప్రతిపాటులలో కొకడు. లోనికిపోసికొని పోవుచుండెనుగాని విదేశదొరతనముల వారికొకరు యుద్ధపరికరములను నిర్మించుచున్న ప్రదేశములకును నన్న వెంటగొనిపోయి చూపించుట కతనికిగూడ నధికారము లేదు.

ఒకపని నిర్వహించుట కమెరికావారు నియోగించుపని వారిదనలభ్యుక్తు. నీటిగోళువారు నియోగించుచున్నది. యధికము. ఇంగ్లీషువారు నియోగించునంభ్యుక్తు జన్మకుపారు. నియోగించుపనివారిదనలభ్యుక్తు మరలతపోచ్చు. నేను జర్మనీలో నన్న కర్మాగారముల నెన్నిటినిచూచితిని. జర్మనకుపనివారిదు వినుకులేకుండ విడువకుండ పనిచేయుచుండురుగాని వారికి ప్రాశ్న ఆమెరికాదేశీయులగు పనివారిదను నూత్నబుద్ధి లేదనియు ఒక గంటకాలములో నాంగ్లేయదేశపు పనివాడు చేసినంతపని జర్మనదేశపుపనివాడు నేయలేదనియును నేనుకని వెట్టగలిగితిని. పనిసాంభించు నేర్పు వారికిలేదు. యజమానుల యజ్ఞకొరకు వారిగరుమాచు చుండురు. యజమానుల జ్ఞాపించినప్రకారము తుచు, తప్పుకుచువారుతమపనినిర్వహించుతరగాని పని జరుగుచున్న కొలది కలుగుచున్న మార్పులను పని పూర్తియైన తేబుబోధనసామును వారు గ్రహింప నిందుకయు శ్రద్ధబూనరు. ఈ కర్మాగారములలో యుద్ధ పరికరములనుమాత్రమే గాక నైలుబండ్ల యరుసులను, చక్రములను చిత్రవిచిత్రములగు నుక్కుపనిముట్లను విశేషముగ చేసి ప్రపంచమందంతటను విక్రయించుచుండురు.

క్రొత్త క్రొత్త యువనాగకరములగు పనిముట్లను కనిపెట్టుట ప్రత్యేకము నూరుమంది రసాయన శాస్త్రజ్ఞులు గలరు. అట్టి పరికరములను కనిపెట్టుటకు వారికి గల సహజమైన ప్రభుత్వమును గాని పనులను నడిపించు చక్కని ఏర్పాటులను గాని నేరంగుగా కొనిగూడుటలేదు. ఈ మహాయంత్రాలను నడిపించువారికి యంత్యాహమును మాత్రమే అధికముగ కొనియాడుచున్నాను. అప్పటికి ఇంగ్లీషువారికి జన్మకాలము స్నేహభావ మనుకూలముగలేదు. ఆవిషయమున కొన్ని సంభాషణలకు వారిని జర్మనీవారికి ఇంగ్లాండు నందును కనపరచుటకును ఇంగ్లాండు వారి పట్టికి చేసిన ఘనకార్యములను వింగ్లీషువారియెడల తమకుగల గౌరవభావమునే జర్మనులు పెట్టించినను, శీఘ్రముగనే ఆలస్యముగనే ఇంగ్లాండు నందగ్రొక్కనైనను గట్టితలంపు జర్మనుల కున్నట్లు నేను వాగుగా కనిపెట్టితిని.

ఒకనాడొక వర్తకసంఘములోని పెద్దయువకొకరి యింటికి నేను విందునకు వెళ్లితిని. మాకు పురకును జరిగిన సంభాషణలు నాకు వాగుగా స్థాపకమున్నది.

“అంగ్లేయులగు మీరందరు నసంబద్ధములగు తలంపులు గలవారినని మాకు కనబడుచున్నాను. వ్యాపారమెరిగినవారు మీరెవరియు మీరేకపక్షపాది వ్యాపారము చేయువారనియు మీరేకసంభావముకలరు. కాని మీరంతటా తీసుకొన్న నితర ప్రశ్నలతో కలుపుచుండురు. జర్మనులను మీకును స్నేహ మనుకూలముగా నున్నదా లేదా? జర్మనులను మీవై సదభిప్రాయము కలదా లేదా? అని మీరడుగుచుండురు. జర్మను రాజ్యాంగము వారి ఏర్పాటుల కీ సంబంధములకలన మార్పు గలుగునా? అని అడగెను.

మాదేశములో జనాభిప్రాయము ననుసరించియే రాజ్యాంగమువారి ఏర్పాటుగూడ నుండునని నేనంటిని.

నిజమే, దొరతనమువారి జాతీయభిప్రాయమును కలిగించెదరు, లేదా, లేదు కనుకూలముగా జాతీయభిప్రాయము మారునట్లు తమ వశికరణకే కిని వినియోగించుచుండురు అతడనెను.

ఇంగ్లాండుదేశములో జాతీయభిప్రాయమును దొరతనమువారి పద్ధతికి సంబంధమును లేదని అతనికి బోధపరచుటకు కొంత చెప్పగలసివచ్చినది గాని నేను చెప్పినదాని నంతయు నతడు పూర్తిగా విశ్వసించలేదనియు, మనదేశములో ప్రకటింపబడుచున్న యభిప్రాయలగు వాస్తవప్రకటనలలోని వార్తలను పరిశీలించు దొరతనమువారి యధికారలసంఘముకంటి యుండి తీరవలెనని యతనికి దృఢభిప్రాయమున్నట్లు నేను గ్రహించితిని. “అట్టి ఏర్పాటు లేనిచో దొరతనమువారి పద్ధతి నిరంతరాయముగ నెటులు కొనసాగగలదని, యతడడగెను.

ప్రజాపరిపాలనమునకు లాభదిన దేశములలో సంతకా తీయవలయునక ప్రశ్నములును వైస్యవిషయక ప్రశ్నములును పరిష్కరింపబడుటకు సౌకర్యములు తక్కువగా నుండుట సహజమేయనియును, మాదేశమున కట్టిచిక్కుకలదనుట నిశ్చయమేయనియును, అట్టివాదలేని మీదేశము వంటిదేశములలో దొరతనము వాచొక్కపద్ధతినే ఏర్పరుచుకొని దాని ననుసరించియే ఏర్పరచబడిగ కార్యములు జరిగించుట కవకాశము కలిగి యుండుననియును నేనతనితో నంటిని.

నిజమే 50 ఏండ్లవరకునుగూడ మేముకొన్నపద్ధతినే ఏర్పరుచు కొంటిమి. మీనాకానై న్యము నెరుగవల ఏర్పాటు లీకాలపరిమితిలో ముగియుటకు తగిన సవరణలను మేము చేసికొనుచుండవలెనని యతడనెను.

జర్మనులు భావప్రధానములని అందరును తలచుచున్నాను. అట్టివారు దక్షిణజర్మనులని కొంతకడ కనుచునేమోగాని ప్రస్తావనల్ని జర్మనులతో భావములున్నను, దక్షిణజర్మనువారి పద్ధతికి ముగించు లక్ష్యరాగూడదు. ఆపద్ధతులతో మాభావములు సమన్వయముగనే యుండవలెను. నామట్లునకు వాక్యంగ్రేము లిదివరకుచేసిన గొప్పసమలకు వారియందధిక గౌరవము కలదు. వారిపరిపాలనాధర్మములను నేను జ్ఞాపించుచున్నాను. నాకుమారుడు మీదేశములో నొక కళాశాలలోనిప్పుడు చదువుచున్నాడు. వేటయందు మీకుగల యభిరుచిని మీనాకాదళ సామర్థ్యమును మేము జ్ఞాపించెదము. మేము జ్ఞాపించుచున్నాముగానే మే మావిషయములలో మిమ్ముల మించవలెనని కోరుచున్నాము. 16వ శతాబ్దమున స్పెయినుదేశమున, 17-18 శతాబ్దములలో ఫ్రాన్సుదేశమున 18-19 శతాబ్దములలో ఇంగ్లాండుదేశమునగూడ నెటులు ప్రాధాన్యమునున్న దేశములలో ప్రాధాన్యమునున్నవనినో, అటులనే 21 వ శతాబ్దమున జర్మనీదేశము ప్రధానస్థానము నాక్రమింపవలెనని మేము కోరుచున్నాము. ఇంగ్లాండుదేశము మాదాంకడ్డు రాకుండినగాని మాకదిసాధ్యముగాదు. ఇంగ్లాండుదేశమువారుతమ నాకా

దళము నధికముచేయు చున్నందులకు మాలో ప్రధానాధికారము ఇంగ్లీషువారిని నడపించుటలేదుగాని మాదేశమునకు నాకావ్యయము బలపరుచుటకు కావలసిన ధనమును జేర్చునట్లుటకు ప్రజలయనుచుతి బడయుటకు సాధారణ ప్రజల యెదుట వారికుత్సాహము కలుగుటకు తగిన మాటలు చెప్పక తప్పదు. ఇంగ్లీషువారి ఆదర్శములకొన్ని జర్మనుల ఆదర్శముల కన్న మిన్నలనియే నేను తలంచుచున్నాను గాని మొత్తముమీద ఇంగ్లీషువారు బలము చెడి యున్నారని మే మూహించుచున్నాము. స్పెయిను పోర్చుగలు ఫ్రాన్సుదేశముల సామ్రాజ్యముల నశింపజేసి మీరు మీ సామ్రాజ్యము నెటుల నిర్మింపగలిగితో అటులనే మీరెప్పుడు మీ సామ్రాజ్యమునెల ననువర్థులగుచున్నార గావున మీ సామ్రాజ్యమును నాశనముచేసి మేము మీ సామ్రాజ్యమును నిర్మింప గోరు చున్నామని యాతడనెను.

జర్మనులో దివదిన మభివృద్ధియగుచున్న సోషలిస్టుల (సర్వసమత్వము గోరువారు) నిరోధముమాట యేమని నేనడిగితిని.

యధ్యమ లేనప్పుడే వారి గందరగోళముగాని యధ్యమారంభమైనప్పుడు జర్మనులందరు నొక్కటే యగుదురు. మీదేశములో సోషలిస్టులు మూత్రములు చేయును. సమయము వచ్చినప్పుడు స్వవిషయములకన్న దేశవిషయములను జర్మనులందరధికముగ చూతురు. వెనుక కార్యకూరులగు నాంగ్లేయు లిప్పుడు సహజాభిమానప్రధానమైరి. వెనుక సహజాభిమానప్రధానలగుజర్మను లిప్పుడు కార్యకూరులగుచున్నారని అతడనెను.

జర్మనుల ప్రపంచ వ్యాప్తమున సామ్రాజ్యమునకు స్థాపులు వ్యతిరేకులుగా నున్నారే. దానికేమి సాధనమని నేనంటిని.

అదిగూడ నిజమే ముఖ్యముగాని ఇంగ్లాండుదేశము నెదురించుటలేనది యంతకష్టమును నంశముగాదు. మేమీ రెండుదేశములను వేర్వేరుగా నెదిరింప గలిగినచో మేము రెండుదేశములకుగూడ జయింపగలుగుదుము. రాజ్యాంగ తంత్రవేత్తలట్టి సంవిధానమునే ఆలోచించగలరని అతడనెను.

అటులేనచో జర్మను లాంగ్లేయులునుకూడి రెక్కినవారి నందరిని జయించు విషయమున మీకు విశ్వాసములేదా అని నేనడిగితిని.

ఆవిషయము చెప్పకొనుటకుమాత్రమేతగినదిగాని క్రియకక్కురకు వచ్చుచుదిగాదు. అదియిచ్చిపద్ధతియని మీపత్రికలు గూడకొన్ని వ్రాయుచున్నవిగాని అదిసాధ్యముకానిదని మీదేశములో మీరూమాత్రమాలోచింపకుండురా? అని అతడనెను.

స్పెయిను దేశము యొక్క ఆధికారమును, నెపోలియన్ నున్నప్పుడు ఆధికారమును గూడ నింగ్లీషువారిడగ ద్రొక్కిరి. మరి యెవ్వరికినిగూడ నట్టియధికారము కలుగకుండచేయుటకు ఇంగ్లీషువారు సమర్థులని నేనంటిని.

ఆరోజులలో ఇంగ్లాండుదేశమున సంతకలహములు లేవు. అప్పటినితిగతులువేసిన అతడనెను.

నెపోలియనును జయించుటకు. మీకు సహాయముచేసి నందులకును ప్రాప్తును జయించినప్పుడు మేము తలంపులముగా నున్నందులకును మాపట్టమీరెట్టి కృతజ్ఞతను చూపెదరు. ఇంగ్లాండుదేశము సాయముచేయుకుండినచో జర్మను సామ్రాజ్యము కలుగుటకే యవకాశములేదే అని నేనంటిని.

కృతజ్ఞతయా? మిత్రము నీవువరల, రాజ్యకేంద్రములలో భావప్రధానమును మిలితముచేయుచున్నావు. ఇంగ్లాండుతో మేము చేసికొనిన ఏర్పాటువాణ్యవహాళిక సంబంధముగనడిగాని సహజాభిమానప్రధానముకాదు. మీసామ్రాజ్యమును మేము కొనియాడుచున్నాము గాననే దానిలోకొంత భాగమును మే మాక్రమింప గోరెదమని అతడనెను.

అది చూడవలసి యున్నదని నే నంటిని.

వార్తాపత్రికలు.

ప్రపంచమునకు వార్తాపత్రిక లనేకములు గలవు. వీనిలో గొన్ని పత్రిక లొక్కటే భాషలోను, గొన్ని ఒక్కటికంటె నెక్కువభాషలలోను ప్రచురింప బడుచున్నవి. లోకమునందంతటను గల పత్రికలసంఖ్య 5500, 6000, వీనికి మధ్య నుండును. జర్మనిలో దినపత్రికలు రమారమి తొమ్మిది వందలు గలవు. వీనిలో ప్రాణకుభోర్నందు ప్రచురముగ “పోస్టుజీటంగ్” అనునది ఎరోహాఖండములోకల్ల మొదటి పత్రిక. గ్రేట్ బ్రిటనునందు నిన పత్రికలు రమారమి 250 మా

త్రమె గలవు. ప్యాగిసునందు మూడు ఒకవంద యేబదియే. ప్యాగిసు పత్రికలలో “లీపెటీట్ జ్యూల్” అనుదానిప్రతులు లోకమునందలి యితరపత్రికలవానికంటె నెక్కువ ఖర్చుగ చున్నవి. ఇండియానుకు దేశభాషలలో ప్రచురింపబడు పత్రికలు ప్రపంచమునందలి యితర దినపత్రికలకన్న నెక్కువగ ప్రబలచే చదువబడుచున్నవి. ఇట్టిపత్రికలలో నొక్కటి యొక్క గ్రామముందు ప్రతియింటను, ప్రతులు బొత్తి చినిగిపోవు నంతవఱకు, చదువబడుచుండుట వైయభిప్రాయమునకు గొప్ప ఆధారము. పర్షియాలో మొత్తముగూడ నాటుపత్రికలు మాత్రమె గలవు. వానిలో నొక్కటి సిరియక్ భాషలోను, తక్కిన యెదు నచ్చటి దేశభాషలలో ప్రచురింపబడుచున్నవి. ఈపర్షియాపత్రిక లేవియు, నిటీవలివఱకు, ఇచ్చటివరే అక్షరముల అచ్చులసహాయముతో నచ్చొత్తింపబడుచుండెడివిగావు. చెక్కు (ఎంగ్లేవుచేయు) పద్ధతి నవలంబింపబడుచుండెను; బోర్ని యొద్దీపమున 1807 న సంవత్సరము ఆగస్టు నెలలో “సార వాక్ గజెట్” అను పత్రిక ఆంగ్లభాషలో ప్రచురింపబడుటకు ప్రారంభింపబడెను. బెస్టాండులో ప్రచురింపబడుపత్రిక లెడ్జర్ తరపున పత్రిక లనియు, అంతకన్న నుత్తరమున, పత్రిక లేవియు ప్రచురింపబడుట లేదనియు, కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందటి వఱకు తలచబడుచుండెను. కాని, అలాస్కాలో కేప్ బ్రిక్ ట్ ఆఫ్ జేల్సునద్ద (అనగా, ఆర్క్టిక్ సర్కిలులో) “ఎస్కిమో బుల్లెటిన్” అను పత్రికయొకటి యాపుడు ప్రచురింపబడుచున్నది. ఇది సంవత్సరమున కొక్క సంచికవఱకు ప్రచురింపబడుచుండుట నిక్కమేగాని, యింక విశేష వర్తమానములును, వార్తలు ననేకములు క్రోడీకరింపబడియుండును; ఈ పత్రిక ప్రతుల నా ప్రాంతమున ప్రజలు విశేషముగ చదివెదరు. చీనాదేశమున జనసంఖ్య యెక్కువకదా? అచ్చట దినపత్రిక లిరువదియైదుగూడ నున్నట్లుల గానము. వినున, అచ్చటి పత్రికలలో ప్రపంచములోనెల్ల మొదటివిగనండు పత్రికలు రెండు గలవు. “కైపాక్” అనుపత్రికయే మొట్టమొదటిదని యెకోపియనులు గొందరు తలచెదరుగాని, యది ప్రారంభమయి రమారమి వేయిసంవత్సరములె యాయెను. దానికింటెముందు “పెకింగునూన్” అనుపత్రిక బయలుదేరెను; ఇది నాన్యములు ఇంగ్లాండును జయించుట కైదువందల సంవత్సరములకు పూర్వమే ప్రారంభింపబడెను; అనగా, ఈపత్రిక సుమారు 1400 సంవత్సరములుగ నెడతెగక జరగుచున్నది. ఇది ఏకుభాషలలో ప్రచురింపబడుచున్నది. పదివేలప్రతులు ఖర్చుగచున్నవి. విషయములను సరిగా వెల్లడిచేయు వార్తాపత్రిక యిదియే యన నగును. దీని నచ్చొత్తుటలో తప్పు చేయు వానిని వెంటనే చంపుటయే శిక్షగ నిటీవలవఱకు వాడుకలో నుండెను. అస్ట్రీయాలో, నితరదేశములలోకంటె నెక్కువసంఖ్య భాషలలో వార్తాపత్రికలు ప్రచురింపబడుచున్నవి. జర్మన్, ఇటాలియన్, ఫ్రెంచి, హంగేరియన్, గ్రీక్, లాటిన్ పోలిష్, హిబ్రూ, ఇత్యాదు భాషలలో గొన్ని.

వ్యతంత్రలేఖలు.

నరసాపురం వార్తలు.

(ఒకవిలేఖకుని యొద్దనుండి)

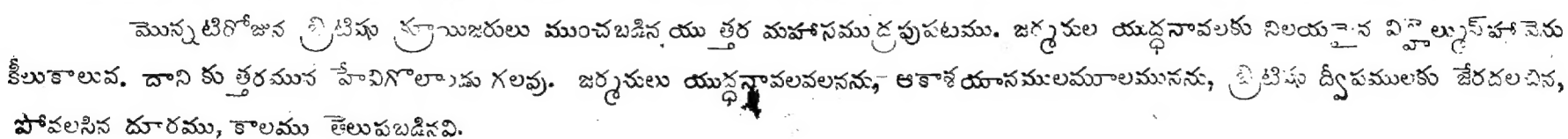
నరసాపురము సెప్టెంబరు 21:—నరసాపురం గ్రామముందు వర్షాకాలములో రోడ్లమీద నడచుట బహుకష్టము మోకాలి లోతువరకు బాడిలో దిండుకొని కాలుతీసి కాలు వెట్టుట యేదుర్ల భము. ఈ మధ్య ను వర్షాకాలము ప్రారంభమయిన కొంతకాలముకు మావైరుచునుగాను శ్రద్ధవహించి వారు కాపురమున్న వీధియవత్తు కంకరమేయించి వేదలలోనుండి వచ్చువారలకు బాడికాకుండ జేసినందులకు కడుస్సంతసిల్లుచున్న వారును. అవీధిననుసరించి యితర రోడ్లకు గూడ వాళ్ళు చేయించుటకు యూనియను వారిని కోరుచున్నాము.

తాలూకా హెడ్డు ప్రకృంఠెంటు.

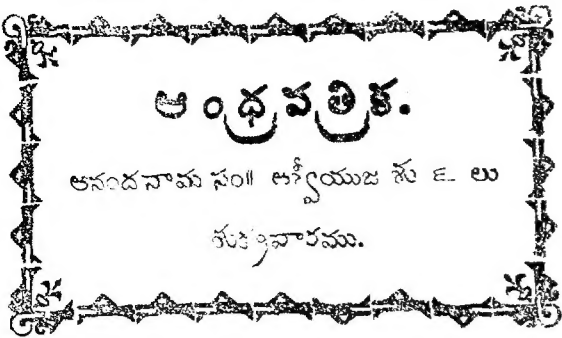
రెండుదినములక్రిందట నరసాపురం పోలీసుగారి శిరస్తాదారు శ్రీపాద మంగళశిరిరాష్ట్ర గారిని సన్మొందుచేసినట్లు ఆడరులు వచ్చినవి. వీరితావున శంకర సుబ్బారావు పంతులుగారిని అస్సానుంటు చేసినట్లు తెలియవచ్చినది.

కలరా రోగము.

ఈగ్రామముందు కలరా అచ్చటచ్చట నున్నప్పటికి జన బాహుళ్యముగా చెప్పకొనుట లేదు. ఈగ్రామములో నుంకలెక్కరవారి ఆశీసులో శిస్తాదారుగానున్న చల్లా వెంకట్రామయ్య పంతులు బి. ఏ. గారి తమ్ముడు కలరా బాధ్యము వలన 18 తేదీని స్వర్గస్థుడయినందుకు మిగుల విచారించితిమి.

అండును నెట్టెంబరు 23 (రాత్రి) బారుణముగు యు
ధము జరిగిన పిమ్మట కృష్ణానదికి క్వంటను నగరముల
మధ్య జర్మను వైస్యదక్షిణభాగమున నున్న సైనికులు వెనుకకు
తరుమ బడిరి. ఈ రెండు పట్టణములకు మధ్య 9 మైళ్ల ప్రదేశ
మంతయును శత్రుములతో నిండియున్న దని గాయములు తెలిపిన
వారు చెప్పిరి.

పరపతి-ముఖము

మనదేశమునందు స్థావరముగలవారు పరపతి సంఘములను గురించి యిటీవల వ్రాయుచు మన నాయకాగ్రగణ్యులలో నొక్కరగు వాచాగారు, ఈ పరపతి సంఘములవలన ప్రయోజనము నిజముగా సమకూరవలయు ననినయెడల మొదట మన రైతులు ఋణవిముక్తులు కావలసి యున్నారని యభిప్రాయమిచ్చిరి. దేశసోదరులపై నుండు ననురాగము మిక్కిలి మృదయ సంవేగము గాఢమయినందున దుర్లభ మహత్తరమై కానవచ్చుటచే వారు పరపతిసంఘములవలన మేలుకలుగజాలదని ఖండించి వ్రాయుచున్నారనుటను, మేము విశేషి కరించితిమి. ఆఖండనవలన వారుచేసిన మేలొక్కటి మాత్రము మనకు చొప్పుడైనది. మనప్రజానాయకు లందరు వాచాగారుచూపిన మనరైతుల యగాధ మగు ఋణసితినిగురించి లోలోన నాలోచింప జూచినారు. ఏసాధనము ఆస్థితిని బోగొట్టజాలదేమో యని వాచాగారు అనుమానపడినో, ఆ సాధనమే, ఆకార్యమునకే పరిపరియగునని విశ్వసించి మాగ్రము లరయ నుపక్రమించుచున్నారు. ఇటీవల బొంబాయిరాజధానిలో హైందవసేవక సంఘ సభ్యులలో లోకమాన్య గోకలేగాడి రెండవవారుగ పేరందియుండు దేవధారుగారు పరపతిసంఘముల మూలమున దత్తభ్యుల ఋణము క్షీణించుటకు దగినప్రయత్నములుచేయ నారంభించినారు. మున్న 22 వ తేదిని మెమారులో స్థానిక పరపతిసంఘముల నాల్గవసంవత్సరక సమావేశమున సభ నుపక్రమించిన యవరాజుగారు ఈవిషయమును స్ఫుటముగాడదని మెమారునందు విషయమున జగియుండువనిని గురించి ప్రశంసించి, ఆదిచాలదని యు నింకను విశేషము జరుగవలసి యున్నదనియు వాచుచున్నారు. "మిమ్మా కెక్కువమంది న్యవసాయదారులు బొంబాయి నగరము గ్రామ పుసాకాకాకి నధమధ్యస్థై యాతనిచే జక్కియన్నా రనుట నేనెరుగుదును. అట్టరైతులకు నన్ని సరుకాయములు సమకూర్చుచు, ఎంతలాభము కలుగజేసినను, ఎట్టి మంచిసందర్భములను పొసగించినను వారి కిదివరకునుండు ఋణాంభోనిధినుండి వారిని లేవనెత్తినగాని ఆవియన్ని యు వారికి పూర్వఫలము నియ్యజాలవు" అను విచిత్రవాక్యములు లోకానభవముగల మాధవమన్న లగద్దన్ను చక్కగా గ్రహించి, పరపతిసంఘముగా నచ్చిన ద్రవ్యమును సామాకానికి వడ్డీమాత్రమైన దీరుతమని యాతని యొడిలో బోయుచుండు ఋణరైతులకు నాపీడ దప్పించని యెడల నితరవిధముల విమోచనకలుగుట నిశ్చయముగా దుష్కరము. మెమారు సంస్థానములో కడచిన సంవత్సరము 80 వ ర పతి సంఘములవారు తమ సభ్యుల పూర్వపు అప్పులను తీర్చించునిమిత్రమని 1000 మొదలు 20, 000 వరకుగల మొత్తములను రమారమి రు 4, 50, 000 ల వరకు ముజారుచేసి యున్నను యవరాజుగారు మాత్రముచేసిన జాలదనియు నింకను 400 సంఘములపై రీవిషయమున జోక్యమేకలుగజేసి కొనలేదనియు జెప్పి త్వరలోనే పరపతి ప్రాచుర్యములో ముఖ్యాంగముగా గణింప జరగాగలభాగము ముందునకు వృద్ధిచూపును

గాకయని యాశీర్వదించి యున్నారు. మరియు విషయమునే గురించి వ్రాయుచున్నప్పుడు పరపతి లోని నాగపురమున ప్రచారముగ హితవాదిపత్రిక అచ్చటి పరపతిసంఘముల నిజస్థానిగారగు క్రాస్తు మేముటగారు కా. సి. కె. కమ్మగారి సాయమున నిటీవల నుపక్రమించిన యొకనవీపద్ధతిని వర్ణించుచున్నది. దానిననుసరించి భూమిని మొదటి ఆమమానముగా బెట్టుకొని పత్రము వ్రాయించుకొని నూటికి సంవత్సరమునకు రు 9 ల సంతున వడ్డీతో పరపతిసంఘము వారుసభ్యులకు నప్పునిచ్చెదరు. అప్పుకొనిన యాతడు అప్పునందలి ప్రతి నూరురూపాయలకును సంవత్సరమునకు 15½ ఇచ్చును, ఇందులో 9 వడ్డీపాను 6½ అసలుకు చేరును. ఈ విధముగా కొద్దిపాటి మొత్తములను తీర్చుచు రైతు 16 సంవత్సరములలో ఋణవిముక్తుడు కాగలడు. ఈపత్రములన్నియు మారురూపాయలపత్రములుగా నుండగలవు. వీనికి సంబంధించిన కార్యక్రమములయొక్క మొత్తము పరపతి సంఘము నకువగలదు. ఈపద్ధతి కొంతకాలము నడచి కుదురుపాటు నందినవిదన నీపత్రములను నివృత్తి గనన్న మొట్టమొక్కటిపత్రములవలె నెవ్వరైనను గొనుట కంగీకరింతురు. ఇది జర్మనీదేశమున ననుభవసిద్ధమయిన పద్ధతి. అచ్చట ప్రతిపత్రమునకును పరపతిసంఘముతయ పూచీపడుచున్నది. ఈపత్రములు స్వల్పద్రవ్యమును గూడబెట్టి కొని దానిపై వడ్డీగడింప నెంచువ రందరికును మిక్కిలి యనుకూలములగుటచే నాదేశమున వీని ప్రచారము బహు వ్యాప్తమైయున్నది. మనదేశమునను నిర్భలములే కలుగకుండ చేయగల కారణములేవియు గానరా లేదు. హితవాదిపత్రిక నుకవుల మొదట మొదట ఆమమానమునకు వచ్చు భూముల స్థితిగతులను విచారించి మోసము జరుగకుండ పరపతిసంఘముగా కష్టమైన పనియే రాజపుష్పపరపతిసంఘముల రాష్ట్రీయ పరపతిసంఘసమావేశ ప్రయత్నమున క్రాస్త్యుగారు ఈవిషయమును గురించిన సూక్ష్మవిమర్శను ప్రకటింతురని తెలియుచున్నది. దేశమునందలి సర్వ వ్యాపారములకును సర్వపరిశ్రమలకును సర్వవస్తువులకును నొకవిధముగా నాధారభూతులని యనదగి సర్వసభ్య సహజముచే జీవనపదార్థమును మన కొసంగి దేశసంరక్షణ గావించుచుండు కర్షకముహాజనులను వడ్డీ వ్యాపారుల బారినొడి తప్పించి లోకమున మేమును నిరంతర బాధలేక స్వేచ్ఛమయి యున్నామగదా యికేమికోదువయని వారల మనస్సునకు దోచునట్లుచేసి వారికి నీదృశ్యమగు సౌఖ్యమును శాంతియుగల్గించుట విద్యానంతుల ధర్మమయియున్నది. ఇతరదేశములలో నితరజాతులవారికి సాధ్యమయినయిమ్మాత్రపుపనిమనకుసాధ్యము కాకపోవు అందుచేత నస్త్రదేశీయులును విద్యాధురీణులును భ్రాతృవరులు క్రాస్త్యుగారియధికమమును బాగుగా నాలోచించివిమర్శించిమనదేశభాగముననున్న పద్ధతి ప్రచారములోనికి వచ్చుటకుగల సాధక బాధకములను వివరించి ప్రభుత్వమువారికి నెన్నివిధముల నీవిషయమును తెలిపికోనవచ్చునో అన్నివిధముల దెలిపి కొందరుని నమ్ముచున్నాము. ప్రభుత్వమువారును బీదరైతుల మేలుకీడుల నాలోచించి వారిని ఋణవిముక్తుల జేయుమాగ్రముల సరయుదురని విన్నవించుకొనుచున్నాము.

మధ్యరంగపునార్తలు నేటిదినము కొంచెము తృప్తికరములుగా నున్నవి. రాజపు మహా ఘోర సంగ్రామరంగము అమీస్సు ప్రాంతము కాగలదట! అంగ్ల మిత్రమండలి సైన్యము ఈటలపోటులతో దినమున కొకమైలువంతున ముందునకు ప్రోసికొని పోవుచున్నారు. భూమి ఛదరమగుటచేతను, జర్మను

వారును మిత్రమండలివారును తాత్కాలిక సంరక్షణోపాయములు చేసికొనుటకు తగిన సమకాయము లుండుటచేతను ఇరువారులవారి యుద్ధసామగ్రియు బలవంతమగుటచేతను నిశ్చటియుద్ధము తప్పక జహుదినపరిమితి కలది యగునని గుఱధరంగము నుండి వార్తలంపువారే యభిప్రాయపడి యున్నారు. మిత్రమండలి సైన్యములు, ఆర్రాసు, కాంబ్రే, డూలెన్సు మున్నగుస్థానముల యందంతటను పోరాటముల జరుపుకట్లు తెలియుటచేత తద్జ్వలుజర్మనీ పాశ్చాత్య చమూసమూహములకు దీక్షిణముననుపడ మటును నుత్తరమునను అనగా వెనుక ప్రక్కను కూడ మన సైన్యములు క్రమ్ముకొనినవని యభిప్రాయపడుచున్నారు. అందుచేతనే తమరాకపోక లెక్కడ నిర్బంధములగునో యని తలంచి జర్మనులు కాంబ్రేలో బలములనిలిపి అచ్చటినుండి తమ శివీరముగల మాన్యునరకును కాచుకొనుచున్నారు. రీమ్సు ప్రాంతములందలి మధ్యభాగమున యుద్ధమున మార్పు లేవియు కలుగలేదు. వోప్రమండలమున జర్మనులు సాహసప్రయత్నములుచేసి వెనుకకు మరలినారు. తూర్పు చినరన వారు తమసరిహద్దులలోనివియోయగు నోమి నేమున్నగుస్థానములను వదలి చనినారు. మాబెగులోట జర్మనులకు లోబడినట్లొకవార్తవలన తెలియుచున్నది. యధ్యవిమానములను పనికిజొచ్చినవి. ఆంగ్లయుద్ధవిమానములు జర్మనీలోని కొలోను, డస్సెలుడ్రాఫులపై వరకును ప్రయాణముచేసి జర్మనుయుద్ధనావలుండు ఆగారమును నగ్నిప్రీతిచేసి తిరిగివచ్చినవి. దీనిచే ఆంగ్లవిమానము లెంతదూరమైన నేగి ప్రతికృతి చేయగలవనుట నిర్ధారణమైనదట! ఒకజర్మను విమానము ఆంటు వెర్ముమిడికి నేగుడెంచి కనిపెట్టబడి పరువెత్తికొని పోయినది. తెలియములో డ్రాడినాడ్డేనద్దను ఆస్తువర్పు ప్రాంతములను జర్మనులు జర్మనులనోడించి వారికి నస్త్రము కలిగించినారు. రుష్యా వారు తూర్పు ప్రష్యా ప్రవేశించు విషయమున రెండువార్తలు వచ్చియున్నవి. ఒకదాని ననుసరించి రుష్యాసైన్యములు జాగ్రత్తగా వెనుకకుదుగుట తెలియుచున్నది. రెండవదాని ననుసరించి వారు కొనిగ్సుబగ్గును ముట్టుకొను నుద్దేశ్యముతో నాశిసర భూముల నాక్రమించు కొనుచుండుట వినుచున్నాము. ఒకవేళ వేరువేలు సైన్యశాఖల కార్యక్రమ వర్తన లేయెనచో నీరెండును సరియైన వార్త లేయగునని నమ్ముచున్నాము. ఇక ఆఫ్రికాయాచుచ్చటలో రుష్యావారు లఘుక్రములై కనిపించుచున్నారు. హంగరీ సరిహద్దులలోగల్గియు విప్లవకువరకును పోయి యుండునట్లువార్త ఆఫ్రికాలో నాంగ్లులకు జేసిన యొక సహస్రస్థానమును జర్మనులు దీసికొన ప్రయత్నించి పరాజితులయినట్లును తెలియుచున్నది.

వీరారు కాంగ్రెసు కమిటీవారు మనదేశీయ అహంసభ కధ్యక్షుడుగ లాలా లజపతిరాయగారిని పేర్కొనియున్నారు. ఇప్పటికి మద్రాసు, సంయుక్తపరగణాలు, పంజాబు, బర్మా, మధ్యపరగణాలు, ప్రిథ్వీ మండలములు లజపతిరాయగారిని నెన్నుకొనినవి. బంగాళము, బొంబయ, విహారములు భూపేంద్రనాథబానుగారిని నిర్వచించికొనినారు. మద్రాసు మండలిపుకమిటీవారు లజపతిరాయగారిని కోరియుండుటచేత నిచ్చటి యాహ్వానసంఘము వారును నట్టి యభిలాషనేకనువరతురని నమ్మువలసి యున్నది. కావున నీసంవత్సర దేశీయ మహాసభాసమావేశమునకు దేశభక్తులు లాలా లజపతిరాయగారే యధ్యక్షులగుదురని నమ్ముచున్నాము. అంతటి స్వార్థత్యాగపరాయణుడగు దేశభక్తుని కార్యదీక్షాపరుని నెన్నుకొనుభాగ్య మీరాజధానికి కల్గుట నిశ్చయముగా సుతోషకరము.

TELEGRAMS.

A New Welsh Army Corps.

LONDON, September 24.—(4-45 A. M.)—Earl Kitchener has sanctioned the formation of a Welsh Army Corps, as suggested by Mr. Lloyd George.

Comforts for Indian Troops.

LONDON, September 24.—(5-50 P. M.)—The Ambulance Department of the Order of St. John of Jerusalem of which the Queen is the President, has been authorised to organise a supply of comforts and stores for the Indian Troops.

The Moratorium**To End as Soon as Possible.**

LONDON, September 23.—(9-0-5 P. M.)—The Government after consultation with various interests have decided that the time has arrived for ending the moratorium as soon as possible. There will be no further extension of moratorium in case of Bills of Exchange, retail debts and rent. As regards other debts there will be extension of one month.

India Bills.

LONDON, September 23.—(5-40 P. M.)—The applications for India Bills totalled £3,188,000 sterling. The average rate was four and one sixteenth percent.

Importation of Sugar Prohibited.**German Merchants deal with the Dutch.**

LONDON, September 23.—(12-35 P. M.)—It is officially announced that Great Britain has forbidden the importation of sugar from Holland, as German Merchants have been selling their stocks to the Dutch, despite the prohibition of the Netherlands Government.

BELGIUM.**A Zeppelin Over Antwerp.**

ANTWERP, September 24. (3-40 A. M.)—A Zeppelin appeared among the outer forts on Tuesday night. She was detected by searchlights and repulsed.

Germans Defeated.

A small force of Belgians aided by an armoured train has routed 2500 Germans with heavy loss.

A Sharp Skirmish.

LONDON, September 23.—(4-45 A. M.)—OSTEND.—A sharp fight occurred yesterday between the Germans and the Belgian Civic Guards at Oudenarde. The former had five casualties. The Belgians had none.

Belgian Refugees in England.

In twenty-two days ending September 17th, 57,600 refugees, mostly Belgians arrived at Folkestone.

Frenchmen Return to France.

Recently many French refugees are returning to France, where confidence is being revived.

Bombs on Maastricht.

LONDON, September 23.—(4-45 A. M.)—An unknown plane dropped bombs on Maastricht. The Dutch troops fired without any effect.

FRANCE.**Situation Unchanged.**

LONDON, September 23.—(1-55 A. M.)—PARIS.—A Communique issued last night regarding the operations in the theatre of war, says that the situation is unchanged.

A Communique.

LONDON, September 24.—(3-40 A. M.)—A Paris Communique issued at eleven o'clock last night says that the situation is unchanged.

LATER.**The Great Battle.****Why the Issues Have not Been Settled.**

LONDON, September 24.—(5-0 A. M.)—The Communique issued in Paris at eleven o'clock last night said that the situation has not changed since the issue of the last Communique. The battle of Aisne has lasted eight days but this is not surprising if the Russo-Japanese War is recalled. The battle of Marne was an action on level country which began by a general resumption of the French offensive against an enemy who did not except it and who had not time seriously to organise defensive positions. This is not the case with the battle of Aisne where our adversary while falling back

TELEGRAMS.

halted on naturally strong positions which the enemy has been able gradually to improve. The battle of Aisne therefore assumes over a large part of fort the character of a fortress warfare analogous to the operation in Manchuria. It may be added that the exceptional power of artillery of both the German heavy guns and the French seventy five Millimetre guns gives a special value to temporary fortifications which both the adversaries have established. It is therefore a question of carrying successive lines of entrenchments all guarded by accessory defences notably barbed wire entanglements with machine guns. In these circumstances progress can only be slow. It happens frequently that attacks advance only five hundred metres to kilometre daily.

GERMANY.**The German Submarine****That Torpedoed the British ships.**

LONDON, September 23.—AMSTERDAM.—The Germans say that submarine "U 9" alone torpedoed the British cruisers. It is not known whether she is safe. The names of the crew of twenty will be published.

LATER.**Safe Return of "U 9".**

AMSTERDAM, September 24.—(3-40 A. M.)—The German Consul in Amsterdam says that the Submarine "U 9" has returned safely to a German port.

Germans Attack Frontier Post.

LONDON, September 23.—(4-45 A. M.)—A German force attacked the post Voi, but was repulsed and left eight dead.

Oh! the Innocent Germans!**Why Should France Fight at Rheims?**

LONDON, September 23.—(4-45 P. M.)—The German Head-quarters have issued a statement protesting against the assertion that the Germans had destroyed the historical monuments from the lust of vandalism. The statement says that if the Rheims Cathedral had suffered in the bombardment, the French alone were culpable in making Rheims a fortress and a "point d'appui" of their defence line.

Damage Not Irreparable.

LONDON, September 23.—(5-50 P. M.)—The latest reports indicate that the damage at Rheims is not irreparable.

INDIA.**Germans Unable to Face Bayonet Charges.**

ALLAHABAD, September 24.—The "Pioneer's" London Correspondent cables:—The British gain in the big battle averaging a mile or so per day is due to bayonet charges which the Germans cannot face. There is no official news of the continuation of the Allies left beyond Lassigny seven miles west of Noyon but there are numerous reports from various sources of recent operations northward.

A Map of the Allies Line.

The "Times" publishes a map showing the Allies line sweeping round to a point a dozen miles almost due north of St. Quentin. The "Times" conjectures that this extension at present consists mainly of the French forces withdrawn from lateral operations which are for the moment of little consequence and also of strategic reserves and other troops drawn from the North and East of France.

The German Cruisers in the Pacific.

The "Morning Post's" Melbourne correspondent writes that the whereabouts of the enemy's cruisers in the Pacific including the "Gneisenau", "Soharn", "Nürnberg", "Leipzig" and the gunboat "Geir" is well known to the Australian fleet.

Our Superiority Gains Good Positions.

LAHORE, September 24.—The London correspondent of the "C. and M. Gazette" cables:—

LONDON, September 23.—The "Daily Chronicle's" correspondent near Chalons writes:—Both sides have been entrenching and rushing over the open ground with rifle and bayonet charges to secure advanced positions for further entrenchments. We showed superiority, gaining good ground, but at a somewhat heavy cost. Thanks to the lessons of the Boer war how to take advantage of every scrap of cover, and the men's fine pluck and dogged persistence, we have taken entrenchments, which, according to all the rules of war, were impregnable.

A New Phase in the Movements.

Military commentators evince a growing belief in the existence of a force threatening the German Right and the rear. The evidence of this accumulating during the past week consists of disconnected reports of operations between Arras, Cambrai and Doullens, east of Perce.

TELEGRAMS.

Sir Pratap And His Ward.**OFF TO THE FRONT.****A Stirring Speech.****CROWDS KISS FEET AND KNEES.**

SIMLA, September 24.—PRESS COMMENTARY.—The following is an extract from a private letter. His Highness the Maharaja and H. H. the Maharaja Regent of Jodhpur left for Bombay en route for the front on Tuesday the 16th September. There was a large gathering of European ladies and gentlemen and of the leading Sardars and officials and people of Jodhpur to see them off. Shortly before the train started Sir Pratap Singh made a speech in the vernacular to all present. He was visibly deeply affected and spoke with strong emotion. He said that Englishmen were shedding their blood like water for a great cause. Englishmen had always done so and has done so many years ago for the Rajput States and were ready to do so again. Now was the time for the Rajputs to show their gratitude and in turn be prepared to shed their blood for the King-Emperor. For this purpose he and the Maharaja Sahib were going to the front. While away they might rest assured that the British Government would, whatever happened, look fully after the interests of the Jodhpur State.

Just as the train was leaving Sir Pratap Singh called on the crowd to call for "Fateh," Fateh, Fateh "Angrez Badshah Ka Fateh". The crowd then ran in and embraced him and the Maharaja's knees and feet.

War Cables to the Viceroy.

SIMLA, September 24.—The Secretary of State's cables to the Viceroy despatched at 10-25 yesterday:—The Admiralty announce yesterday that the British Naval aeroplanes attacked a Zeppelin shed at Dusseldorf. Conditions were difficult as the weather was misty but Lieutenant Collet dropped three bombs on the shed from four hundred feet. The extent of damage is unknown. Lieutenant Collet's machine was struck by a projectile. All returned safely. This incident shows that extensive measures of reprisal are possible.

An Assuring Message.**Three Cruisers in Pursuit of "Emden."**

COATACAMUND, September 24.—His Excellency the Governor has received intimation from the Viceroy that three Cruisers are in pursuit of the German ship, "Emden," which fired shells at Madras on Tuesday night.

RUSSIA.**Beware, Russia!****FROM NANCY TO METZ: FROM METZ TO EAST PRUSSIA.****Kaiser's Forward March.**

LONDON, September 23.—(5-50 P. M.)—It is reported that before taking over the Command in East Prussia, the Emperor William will hold a conference of the German Sovereigns in Brussels.

Two Forts Seized.**Przemysl Not Ready for Siege.**

LONDON, September 23.—(3-5 A. M.)—A belated telegram from Petrograd, dated the 21st inst., mentions that the Russians had then stormed and carried two forts at Jaroslav and seized the railways leading to Przemysl which, according to intercepted reports, is not prepared for a siege.

Russians in East Prussia.

The Russians in Eastern Prussia are falling back in perfect order with stores and hospitals.

Russians Round Koenigsberg.**Awaiting Arrival of Reinforcements.**

LONDON, September 23.—(1-45 P. M.)—The Russians are gradually surrounding Koenigsberg. They are occupying Libiau, Mehlaucken and Tapiau, but are awaiting reinforcements for the attack on Koenigsberg itself.

Jaroslav Stormed.**Pursuit of Enemy Still Continues.**

LONDON, September 23.—(7-30 P. M.) It is officially announced here that Jaroslav was stormed. The Russians are continuing the pursuit of the enemy. The Montenegrins are now approaching Serajevo.

Russian Captures.

LONDON, September 24.—(4-30 A. M.)—Prior to storming Jaroslav the Russians captured an armoured train with quickfiring guns at Przemysl and carried a strongly fortified line equipped with heavy artillery and searchlights on the Riga.

TELEGRAMS.

Rapid Russian Advance into Galicia

PETROGRAD, September 23.—(9.05 P. M.)—The rapidity of the Russian advance in Galicia is shown by an official announcement that troops have reached Wislok close to the Hungarian frontier. Operations near Przemyśl are successfully developing. The Russians are in close touch with the German front but no fighting is proceeding.

THE COLONIES

General Botha.

In Supreme Command of Operations.

LONDON, September 23.—(4.45 A. M.)—CAPE TOWN General Botha will take the supreme command in the operations against German South-West Africa.

General Smuts will become Commandant-General of the Union Defence Corps.

Satisfaction at Botha's Command.

LONDON, September 23.—(5.50 P. M.)—General Botha's assumption of the Chief Command is generally applauded in South Africa as showing the determination of the Government to act with vigour. General Botha meanwhile retains the Premiership.

Cultivation of Cotton Prohibited.

LONDON, September 23.—(12.35 P. M.)—CAIRO.—The Minister of Agriculture states that as probably only four million canters of the present cotton crop are likely to be sold, the next crop should not exceed this amount. Therefore a new law will be promulgated, reducing the area under cultivation by a million feddans.

The cultivation of cotton will be absolutely forbidden except in certain regions, and any infringement of the law will be punishable by imprisonment.

The liberated area will be devoted to the growing of cereals.

LATER.

CAIRO September 24 (5.0 A. M.)—A decree regarding cotton production limits cotton cultivation in 1915 to a million Feddans representing reduction of 7,40,000 Feddans.

ITALY.

The Pope's Indignation.

KAISER: DESTROYER OF GOD'S TEMPLES

LONDON, September 24.—(3.40 A. M.)—ROME.—News-papers here say that the Pope has telegraphed to the Emperor William deploring the damage to Rheims Cathedral and the destruction of the Temple of God, and that the Pope's armies lose all power. The Vatican refuses to confirm or deny the above.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

BOMBAY.

The Bombay Mahomedan Educational Conference.

The Seventh Session.

POONA, September 24.—The Mahomedan Educational Conference held its Seventh Annual Session in the Council Hall to-day. Delegates numbering about two or three hundred representing most of the Districts of the Presidency attended. In addition to the Executive Members of His Excellency the Governor's Council there were present the Hon. Mr. Sharp, Mr. Rien, Mr. Quin Secretaries to Government. The Hon. Mr. Fazal-ul-Hussain, The Hon. Mr. Paranjpe, The Hon. Mr. Kamat, Mr. Aftab Ahmed Khan (President of Conference), The Chief of Wai, Mr. Mountford I. C. S. and many others. The Hon. Mr. Rafiuddin Ahmed, Chairman of the Reception Committee briefly welcomed the delegates and then asked His Excellency the Governor to open the Conference.

The Governor's Speech.

In doing so Lord Willingdon said "We have as I think you will agree shown a practical sympathy with your aspirations in past and shall always be glad to help forward any sound proposals which may tend to give to young people of your denomination their educational advantages which will best fit them for future service of their country. Now it is no part of my duties to-day to go deeply into any details of these suggestions but I would ask you, gentlemen, as educational leaders in this country to give us clearly and decidedly your views on one point which it seems to me absolutely necessary to clear up in order to be sure of making satisfactory progress towards the attainment of our object. What I ask you is the bedrock principle from which we are to advance? Is it to increase the efficiency of Urdu education itself or is it in order to improve generally conditions of education of Mahomedans in order to fit young men to various occupations which they may hope

to obtain in future years? Is it your wish that all Mahomedan boys should go through their early training in these Urdu schools or only that a limited portion for whom Urdu is likely to be the language of their daily life? If it is the desire of Mahomedan educational leaders that Urdu should be the main teaching in primary schools and you, Gentlemen, should remember that Government in response to a strong expression of views as to this, revised Urdu standards last year so as to make it the main medium of teaching. He should be glad of a definite pronouncement from you and would seriously consider an efficient dealing with this question from their standpoint.

Possible Objections to Urdu Teaching.

But I would like to bring to your notice what seem to be possible objections to taking this definite course, (1) Those who wish to take up Government service later on may find themselves hampered by their want of knowledge of the Vernacular. (2) Those who want to go into business with or alongside of Hindus may find themselves similarly hampered. (3) Those who wish to go on to secondary education will find themselves greatly at loss when they go to a secondary school where the medium of instruction is (wholly at first and largely afterwards, the vernacular. Government is keenly anxious in this important matter to act in conformity with the wishes of leading Mahomedan educationalists and would be glad to receive a definite expression of opinion on this main point during your deliberations.

At the conclusion of His Excellency's address one of the Moulvies presented and recited a poem in honour of the occasion and led the assembly in a prayer for the success of the British arms.

A Vote of Thanks.

Mr. Aftab Ahmed Khan, President, then proposed a vote of thanks to Lord Willingdon, the assembly giving three cheers for His Majesty the King-Emperor and for H. E. the Governor who then left the Conference. The members then proceeded to deal with the business of the Session.

SOUTH INDIA.

Co-Operative Conference.

Final Session.

MYSORE, September 24.—Among the subjects discussed at the final session of the Mysore Provincial Co-operative Conference which assembled at 8 A. M. to-day were the following:—

Establishment of a Co-operative Savings Bank for juveniles, who would be permitted to make contributions up to three pies, it being decided that the subject be noted for future attention.

Mr. Rangasamy Iyengar, retired Revenue Commissioner, urged the establishment of a cattle Insurance Society, pointing out that this was a necessary provision for an agricultural State. The Registrar said that the scheme would be assisted by the Economic Conference.

The curtailment of the power of the Registrar in the auditing and inspecting of accounts was the subject of a lengthy debate, it being unanimously decided later that the existing provision should not be interfered with.

The improvement of agriculture by co-operative means and extension of co-operation among backward classes were subsequent issues. It was resolved to appoint representatives of Co-operative Societies to the Mysore Economic Conference, Legislative Council and Representative Assembly and District and Taluk Boards.

The Chairman, in closing the proceedings, complimented the delegates on the intelligent lines on which their discussion had been pursued and exhorted them to remember the important points alluded to in the enlightened speech delivered by the Yuvarajah at the opening of the Conference.

This afternoon the delegates attended a Garden Party at the Zoological Gardens given by the Yuvarajah.

Secretary of State

V.S.

K. P. Raman Pillai.

TRIVANDRUM, September 24.—The appeal case in Secretary of State for India, "versus" K. P. Raman Pillai, against the decision of the District Judge, Kottayam, for damages for breach of contract, came off for hearing to-day, in the High Court, before Justices Muthunayagam Pillay and Veeraraghava Iyengar. The Court heard the arguments on both sides.

As the District Judge did not find any opinion on the retrospective effect of the Royal Proclamation, though it was raised before him the High Court remanded the case to the District Judge to record a finding on that point.

The case will again come up within a fortnight, and the question is likely to be referred to a full bench for final decision.

Postal Notice.

In Bank remittance telegrams in plain language with one code word in text the Code word will be counted as commercial mark. Names of senders at the end of the text included in the counting. In cases where the new counting would increase a number of chargeable words the old system of counting will be adopted.

BURMA.

The Epigraphist for Burma.

A New Appointment

RANGOON, September 24.—Mr. J. Duroiselle, officiating Superintendent, Archaeological Survey, Burma, has

been appointed Epigraphist for Burma, a new appointment just created. On return from leave of Taw Sein, Superintendent, Archaeological Survey, Mr. Duroiselle's services will be retained as Assistant Superintendent for Epigraphy.

An Accident to a Steamer.

RANGOON, September 24.—An unknown steamer which had gone ashore yesterday off China-Bakir is now said to be "Kilkerran" in ballast from Karachi to Rangoon consigned to Joseph Heap and Sons. The cause of accident was due to her missing her bearings. She was floated without damage at flood tide and came up the river this afternoon. The steamer met no vessels of any kind during her voyage from Karachi.

PUNJAB.

Railway Line Breached.

CHITTAGONG, September 24.—The line has been breached at mile 378 between Langhollet and Diphu. Transshipment is necessary. It is hoped to restore communication in 24 hours.

The Viceroy's Fund.

Berhampur Durbar's Contribution.

LAHORE, September 24.—The Berhampur Durbar is contributing Rs. 50,000 to the Imperial Indian Relief Fund.

Grievances of Medical Students.

G. O. ON THE LAHORE FIASCO.

Report of the Committee of Enquiry

LAHORE, September 24.—The Government of Punjab are publishing in this week's Government "Gazette" a Resolution dealing with the recommendation of the Committee appointed to enquire into the alleged grievances of the students of the Lahore Medical College. A report of the Committee will be published along with the Resolution.

UNITED PROVINCES.

The C. P. C. Amending Bill.

ALLAHABAD, September 24.—Opinions are now reaching the Government of India on the subject of the Criminal Procedure Code Amending Bill. It is understood that the Calcutta High Court has generally approved of the principle of the measures.

A Gang of Dacoits.

Very Heavy Sentences.

ALLAHABAD, September 24.—In connection with the affair which took place between the Police and dacoits at a village called Sultanganj in Furrukhabad district on the 26th March when a small party of Police under Messrs Oakes and Higginson tackled a large party of armed dacoits and after sharp fight with casualties on both sides gave very good account of themselves a considerable number of arrests were made and 21 persons eventually were committed for trial. The Judgment of the Sessions Court has just been pronounced. Twelve members of the gang were sentenced to transportation for life and one man who has lost his leg in consequence of his wounds in fight got off with ten years imprisonment.

Stop-Press.

(3.45 P. M.)

It is officially announced that the following Officers have been saved from the three sunken cruisers, Captain Drummond and Commander Sells of the "Aboukir" Commander Bertram Nicholson of the "Cressy" Captain Wilmot Nicholson and Commander Norton of the "Hogue".

The Admiralty list of Officers shows that the "Cressy" had eighteen dead including Captain Johnson and thirteen saved, the "Aboukir" seventeen dead and fifteen saved and the "Hogue" eight dead and twentythree saved.

A bluejacket on the cruiser "Lowestoft" says that the "Cressy" went down with guns firing. The Captain sank with the vessel the men swimming round and cheering him.

New Zealand's Army.

LONDON, September 24.—(1.45 A. M.)—Following the example of Canada New Zealand has arranged to send a further force equal to twenty per cent of the New Zealand Expeditionary Force six weeks after the despatch of the latter and a further five per cent monthly afterwards to replace wastage.

Fight to a Finish.

LONDON, September 25.—Telegrams from the colonies show that the loss of the cruisers has only strengthened the determination expressed throughout the Empire to carry the fight to a successful issue.

French Turks Gratified.

The French Turks are greatly interested to hear that their Indian co-religionists are coming to the assistance of France and that African Moslems are already preparing to enter into rivalry with their Indian brothers.

సుజ్ఞాన గ్రంథరత్నావళి.

దేశభాష్యదయమునకు విద్యావ్యాపనము మూలము. విద్యావ్యాపనము లేని ప్రాదేశములు పీనస్థితియందుండుటయును విద్యావ్యాప్తిని గాంచిన పాశ్చాత్యదేశములు సుఖస్థితియందుండుటయును ననభవవేద్యము. ఇటీవల హిందూ దేశమునందు సుఖము విద్యావ్యాపనము ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి. ఆప్రయత్నములు ఫలవంతములగుటకు మొదటిమెట్టు దేశభాషలందుగల గ్రంథసామగ్రియని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. విద్యావ్యాపనమునకు కావ్యములవలె శాస్త్రములును ప్రబలసాధనములు. ఆ సాధన సంపత్తిని దేశభాషలందు సమకూర్చుటకై విద్యావంతులు పాటపడుట దేశభాష్యదయమునకు శుభసూచకము. విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథములు దేశమునకు చేయుచున్న మహాపకారము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఆ మండలి ప్రచురములవలె నితర గ్రంథములును మూలమూలల వ్యాపించినగాని జ్ఞానము వ్యాపించుట కవకాశము గలుగదు. క్రింది యా కా లేజయందు శాస్త్రపాఠ్యములుగనున్న క. సీతారామయ్యగారు ద్రవిడభాషలందు ప్రకృతి శాస్త్రములకు సంబంధించిన ప్రథమపాఠ పుస్తకములను ప్రచురించి దేశమునకు మహాపకారమును జేయుచున్నారు. తెలుగు, అరవము, కన్నడము, మళయాళము భాషలందు సుజ్ఞానగ్రంథ రత్నావళి అను శీర్షిక క్రిందను కొన్ని ప్రకృతి శాస్త్ర ప్రథమపాఠ పుస్తకములను బ్రచురించిరి. తెలుగునందు దింతవరకును పృథ్వీ శాస్త్రము, జంతు శాస్త్రము, భౌతిక శాస్త్రము, శారీరక శాస్త్రము, ప్రాకృతికము, వృక్ష గణితము, హిందూదేశ రాజ్యాంగము అను విజ్ఞానములకు సంబంధించిన ప్రథమపాఠ పుస్తకములు ప్రచురింపబడినవి. ఈయావళియందు శాస్త్రజ్ఞానమును బోధించెడి నలువదిగ్రంథములను బ్రచురించుట గ్రంథకర్తసంకల్పము. అట్టి ప్రచురణములను జేయుటకు గ్రంథకర్తకు డిగ్రీ సామర్థ్యానుభవములు గలవని ప్రచురితములైన గ్రంథములవలన విద్యా శిక్షణానుభవమువలనను విశదమగుచున్నది. ఇంతవరకును గ్రంథకర్త న్యయప్రయాసలకు లోనై చేసిన ప్రయత్నము సంప్రదించుము. కాని, నెరవేసిన పనికంటె నెరవేర్చవలసినకార్యభార మధికముగనున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రపంచయంత్రము నాభారమును పాలుగొని గ్రంథకర్తయొక్క మనోరథమును నీడెప్పుటకై తోడ్పడినగాని కార్యము కొనసాగలేదు. గ్రంథ ప్రచురణయు త్వరగా ముగియుటకును గ్రంథములు వ్యాపించుటకును శ్రీమంతుల యొక్కయు భాషాభిమానులయొక్కయు తోడ్పాటునసరమని వేటుగ జెప్ప నవసరములేదు. అట్టి తోడ్పాటులతో శీఘ్రముగాను విపులముగాను లభించిన సంత త్వరితముగ గ్రంథములు ప్రచురితములై వ్యాపించుటకు వీలుగలుగుచున్నది. గ్రంథములను, వెంట వెంటనే ప్రచురించుటకు విశేషమైన ధనము గావలసియుండును. అట్టివ్యయమును జేయుటకు జమీందారులును శ్రీమంతులును దగియుందురు. వారు గ్రంథములను ముద్రింపించియును, గ్రంథములను గొని పంచిపెట్టియును, రాజసోపకులుగను, పోషకులుగను, చందాదారులుగను జేరియును పుస్తకముల వ్యాపనకై తోడ్పడిన దేశభాష్యదయమునకును, భాషాభివృద్ధికిని, సద్వివిధాంగమునుజేసి గ్రంథకర్తయొక్క సదుద్యమప్రాప్తికి తోడ్పడనోపుదురు. ఆంధ్రమహాజనులు యథార్థముగ నుదార స్వభావమును బూని గ్రంథకర్తయొక్క మనోరథ

నిరోపా మహాసంగ్రహము.

ఇంగ్లాండు-ప్రాస్తులు.

బ్రిటీషు నైమానికుని సాహసము.
 లండను సెప్టెంబరు 23:—ఆంట్వెర్పు-కలోనునంద జెప్పిలిన గాలియోడలుండు పాకలమీదకు బ్రిటీషువారి విమానములైదుపోయి 1500 అడుగుల యెత్తున నుండి దానిమీద బాంబులవేసెను. పాకనిష్ఠులకు నీనిమిదట వారు తీవ్రపూర్వ స్థానములజేరిరి. వీనిలోకొకటి క్రిందికిదిగెను. బెల్జియనుల సాయుధ మోటారుబండియొకటి దీనికిసహాయము బోయెను.

జర్మనీవారి ప్రకటన.
 లండను, సెప్టెంబరు 23 ఆంట్వెర్పు—డెసెల్ డార్ఫు వద్దనున్న జెప్పిలిన పాకమీద బ్రిటీషువారి విమానము బాంబులవేసెను. పాకయొక్క క్రిందికిదిగెను. దానిమీదను గట్టబడిన డెసెల్ డార్ఫు జీటంగుపత్రిక వెలుపుచున్నది.

ఆంగ్ల దొరతనమువారి ప్రకటన.
 లండను, సెప్టెంబరు 23:—బ్రిటీషు నావికావిమానములు డెసెల్ డార్ఫునందలి జెప్పిలిన పాకలమీద ౭ డెను. పాకము చు కమ్మియుండుటచే స్థితిగతు లనకూలముగ లేవు. 400 అడుగులయెత్తుననుండి ప్లాగ్. లెఫ్టెనెంట్లు కొంతయు బాంబులవేసెను. నష్టమెంతకలిగినదియు తెలియలేదు. కాలెట్టువిమానమున కొకగుండుతగిరి. దాని విమానములన్నియు సురక్షితముగా జేరినవి. ఆంట్వెర్పునందు గాని మరెవ్వరిగాని యికమీద వారు బాంబులవేసినవో మనము తిరిగి యెంతవరకైనను వారివైబోవచ్చునని దీనివలన తెలియుచున్నదని నాకా సంఘమువారు వెలుపుచున్నారని వార్తాపకట నాగీసువారు ప్రకటించుచున్నారు.

బ్రిటీషుయుద్ధపుటోడలు.
 జర్మనీవారిచే ముంచివేయబడుట.
 లండను సెప్టెంబరు 23:—ఆంట్వెర్పు - మునిగిపోయిన బ్రిటీషు యుద్ధపుటోడలలో చావక బ్రతికియుండినవారును పడవలను ప్లోరాయను దచ్చివారియొద్దకు గన్పించెను. ఈ ప్లోరాలలోనివారు హాగ్, ఆంట్వెర్పు యుద్ధపుటోడల మీద యుద్ధయమున 6 గంటలకు టార్పెడోబోటులు పడెనని చెప్పుచున్నారు.

8 గంటలకు క్రెస్సి ఆనునోడి మునుగుచుండ ప్లోగా చూచెను. బ్రతికియున్న వారు మాయిడెను జేరినపుడు వారి నమగగా మాడుచుండెను. బ్రతుకయు జేయుచున్నపుడు వాతావరణము బహుచక్కగ నుండెననిచెప్పిరి.

అబూకిర్ యొడకనేజివోట్ల దెబ్బలుతగిలెను. వెంటనే 5 నిమిషములలో నది మునిగిపోయెను. దీనివలన గానరాకుండుటచే అబూకిర్ మందుగనిని తాకుచు మునిగి యుండునని యితర యుద్ధపుటోడలలోనివారు దలంచిరి. కొన్ని నిమిషములకు హాగ్ అనునోడకు దెబ్బలుతగిలి మునిగి పోయెను. క్రెస్సియునోడ. రెండు టార్పెడోబోడలను ముంచివేసినపిదప దానిమీదనే టార్పెడోబోడ పడెను.

నష్టము.
 చావక మిగిలినవారు హాంబులలోనున్నారు.
 లండను సెప్టెంబరు 23:—ఈముంచివేయబడిన మాడు యుద్ధపుటోడలలోను 2000 మంది కళాసులున్నారు. వీరిలో చాలమంది చాతాముపట్టణమువారు. చావక మిగిలిన వారందఱును ముస్లిములతో నైస్ ఆస్టిలో సర్ జాన్ జెలికోజుగా రిక్తమై జర్మనులకు బుద్ధి జెప్పెనని చెప్పుచున్నారు. అబూకిర్ యొడలోనివా రిదులాడుచుండ వచ్చి క్రిందికిదిగెను. హాగ్ క్రెస్సి అను నోడలు పడవలగుచుండెను. అప్పుడతనిమీద టార్పెడోబోడలను పడినవి. హాగ్ను జేరినవారు అనేకవారములనుండి బహుజాగ్రత్తతో శోధించిన ఫలమునందికార్యము జరిగెనని చెప్పుచున్నారు. చావక మిగిలినవారిలో హాంబుల జేరిన వారందరిని దచ్చి కొరతనమువారు యుద్ధపు టోడలకు నంతురు.

సిద్ధికై తోడ్పడుటకు బ్రాంథులు. ఈవిషయమును వివరముగా తెలిసికొన గోరువార లీక్రింది చిరు నామాను వ్రాసికొనవలయును.
 కె. సీతారామయ్య బి.ఎ. ఎల్.టి,
 బందరువీధి, చెన్నపురి.

హాతకేషులు మరొకొందరు వచ్చుట.
 లండను సెప్టెంబరు 23:—(రాత్రి 12-40) హాతకే షులు మరొకొందరు లోయపుటోడల 250 మంది సురక్షింపబడినగాని వారిలోచాలమంది మరొకొకడైన టార్పెడో బోట్లను మరొకొందరును వచ్చిరి. అబూకరు ఓడలోనివారు 45 మందిమాత్రమే సురక్షింపబడిరని యిదివరకు తెలిసినది.

లండను సెప్టెంబరు 23:—(రాత్రి 12-40) మునిగి పోయినయుద్ధనావలలోని 287 గురు అంగములకొక స్త్రీమడు కొనివచ్చినది. వారిలోకొకడు చచ్చి మరొకడగు గాయములు తగిలినవారున్నారు. యామాడు యుద్ధనావలను జర్మనీవారి నలుమెరిను వోడలు 5 ముట్టించినవి. యామాడికిని లోడు పడవోయిన మరొకొన్ని ఇంగ్లీషువారి కూసరులును టార్పెడోబోటుల జర్మనుల సబుమెరినులను రెండింటిని ముంచివేసినవి. స్త్రీమడులు హాతకేషులను మూడెనుకకు తీసుకొని వచ్చుచున్నవి.

లండను సెప్టెంబరు 23:—(రాత్రి 1-20) మరి 80 మంది హాతకేషులు హాంబులకి వచ్చిరి 700 మందిరక్షింపబడిరని యూహించుచున్నారు. నైసికోడ్యోగులు 30 మంది నిరపాయముగ దరిజేరి వారు కట్టకు బట్టలతేక కాలవలును గోనె సంములు మొదలగువానిని మొలకు చూపుకొనియున్నారు.

లండను సెప్టెంబరు 23:—(రాత్రి 3 గంటలు) మూడెను ఊడయను 6 గంటలకు మొదట ఆంట్వెర్పున వచ్చి హాగ్ గును మునిగిపోయినది, క్రెస్సి 2 సబుమెరినులను ముంచి తానుగూడ ముంచబడెను. క్రెస్సి 8 గంటలకు మునిగి పోయినది.

ఇండియా బిల్లులు.
 లండను సెప్టెంబరు 23:—పా 3,188,000 నుల వరకు ఇండియా బిల్లులకై దరఖాస్తులు వచ్చినవి. మొత్తముమీద 100-కి 4 1/16 శంకున చేటున్నది.

హైందవనై నికుల సామ్యోగము.
 లండను సెప్టెంబరు 23:—హైందవ సేమ సెంటుజాక్ సంఘమునందలి ఆంబులెక్కు శాఖవాకి హైందవ సైనికులకు సౌఖ్యమును గూర్చు సాహసరే సహా జేయబడిన కారమియ్య బడెను. ఈసంఘమునకు శ్రీరాణి గా గృహితులు.

చక్కెరను దిగుమతి చేయగూడదు.
 లండను సెప్టెంబరు 23:—హాంబుల దొరతనమువారి యుత్తరపుటకు వ్యతిరేకముగా వచ్చిన వస్తువులు తమసరకులను హాంబులలోని వస్తువుల కమ్మించుటకు హాంబులనుండి చక్కెర దిగుమతియనువేయబడెనని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

వేల్పుచుండి యొక క్రొత్తపటాలము.
 లండను సెప్టెంబరు 23:—అయిడ్ బాడ్ గారిసలహా ననుసరించి యొక వేల్పు సైనికుల పటాలము నేర్పుచేయ కిచెనను ప్రభువుగారు త్రిపు జేసిరి.

ఉద్యోగియులలో నష్టము.
 లండను సెప్టెంబరు 23:—నైసికోడ్యోగియులలో వీ క్రిందివారు నష్టమైరి ప్రకటించబడెను. చచ్చినవారు:— నెం 9 రు లాన్సులలోని లెఫ్టెనెంట్లు యఫ్.డి. ఆల్ ఫ్రెడ్ రాయల్ సెనెట్సుపటాలములోని మేజర్ యం.కుక్కన్, లెఫ్టెనెంట్లు డాక్, కింగ్సు రాయల్ రై ఫిల్ కోరు లోని సెకండు లెఫ్టెనెంట్లు యస్. జే.బి.డి. సెక్, ఛామెరుపటాలములోని కెప్టెన్ ఇ. ఆర్. జోన్సు. రాయల్ డబ్లిక్, పూర్వవిస్సులోని సెకండు లెఫ్టెనెంట్లు బి. మెక్ వ్యు సరాయల్ వింపురైఫిల్సులోని సెకండు లెఫ్టెనెంట్లు మా జెన్స్. గార్డెక్ హైలాండ్సులోని లెఫ్టెనెంట్లు డబ్లియు. ఇ. ముర్రె కాన్సు వాల్ ప్రభువులైటు ఇక్ వెంటూలోని కెప్టెన్. ఆర్. ఆలివర్. లంకామైరు పూర్వవిస్సులోని సెకండు లెఫ్టెనెంట్లు జె. పాల్మెన్. కింగ్సుటక్ యార్కు మైల్లు ఇక్ వెంటి లోని సెకండు లెఫ్టెనెంట్లు జె. మెస్. రాయల్ సెనెట్సు పటాలములోని కెప్టెన్ యల్. ప్లేటర్. లంకామైరుపూర్వవిస్సు లోని సెకండు లెఫ్టెనెంట్లు సి. ప్లాత్తు. సీపర్లు హైలాండ్సు లోని సెకండు లెఫ్టెనెంట్లు ఎ. జి. యల్. విల్లియంసన్. ప్లాక్ వాచ్. లెఫ్టెనెంట్లు. ఇ. హాచ్. హాచ్. విల్సన్.

సాయిస్వామి యుద్ధము.

లండను, సెప్టెంబరు 23:—జర్మనీవారి సేనాముఖమును దట్టించు విలుగులు గుర్రులు సహస్రములను దెల్లిన దచ్చిప్రతి కాసంపాదకులకు మ. నెల 17 తేదీన సాయిస్వామి వద్ద జరిగిన యుద్ధమునట్లు వర్ణించుచున్నాడు. సైనికులను పైనికలు గూడ కేకతోయినచో వారిపై విరుగుపలించదని జర్మనీ యుద్ధోద్యమాలలో నొకరుచెప్పిరి.

సాయిస్వామి వేసుకొన్న కాల్బలము బ్రిటీషు ఫ్రెంచిసేనల నిడివలలో నెరుటను పార్శ్వములందు చాతు ముండి వారినిగలగొనుటకై పట్టణమును చుట్టుతిరిగివచ్చుచున్నాడు. జర్మనీ కాల్బలమువారు మీదపడినచో విరుగుగు సంత. లోనిను లగువరకు బ్రిటీషువారి నాపకలనిదని ఫీరంగి పొలముల కుత్తెరువు జేయబడెను.

యి. వాత జరిగినవానిలో జర్మనీకాదే జియ్యకే ఫీరంగుల వారుచేయుటలతో నెక్కువదిగానుండదు. జర్మనీవారిగుల నుండి గాయములతినినవారు బండ్లకొలది గొంపోవచుండ భుమాను 20 ఫీరంగులకునైగా వర్షియునొకసారి చిన్న గుల వారుజేయుచుండెను. ఆకాత్రియంతయు సమరమునది యిది. తెల్లవారుట్ట క్రిందినలో జర్మనీవారు సాయిస్వా మి వద్దనుండి వారినిదెలిసిరి.

మరిజిగొటల నొక్కొక్కాత్రి ఫీరంగులవారు జేసికొనడప జర్మనీవారు స్వాధీనపరచుకొనెనని వాతకు చెప్పుచున్నాడు. జర్మనీవారు చాలకాల మెదిరింపజాలరని వారిలో గా యములతిని పార్శ్వమునకు వచ్చినవారు చెప్పుచున్నారు.

ఇంగ్లండులోని బెల్జియం

శరణాగతులు

22 దినములలో సెప్టెంబరు 17 తేదీనకు 57600 మంది పోల్ స్టానుకు శరణాగతులై వచ్చిరేరి. వీరందరును బెల్జియం వారు.

బ్రిటీషు సేనలు.

లాహోరు సెప్టెంబరు 24:— సివిల్ అండు మిలిటరీ గెజెట్ ప్రతిక లండను విలేజిరి ఈ క్రిందివార్తను పంపినాడు.

లండను సెప్టెంబరు 22:— ఇరుకక్షల సేనలును కంద కిములను శ్రేష్ఠులను చున్నారు. బ్రిటీషుసేనలను వెనుకకు తరిమి కందకములు శ్రేష్ఠులను టబ్బాకోలమును సంపాదించవలెనని జర్మనులను, జర్మనులను వెనుకకు తరిమి టబ్బాకోలమును సంపాదించవలెనని బ్రిటీషుసేన లను, ఒకరివైపునకు ఫీరంగులను కాల్చుకొనుచున్నారు. మ. సేనలు ఎలాతే తేనే జర్మనులను వెనుకకు తరిమికొంత ధ్వలమును సంపాదించిరి. ఈపోరాటములో మనసేనలకు చాలవైముకలిగినది. ఏదైన కొంచెము అడ్డమున్న దానిని ఆ ధారముచేసికొని యుండుట, మనము బోయరు యుద్ధములో నెచ్చుకుంటిమి. మనసేనలు పట్టుదల కలనను తెలివితేటలవల నను శత్రువులకు అడ్డద్యమగు కందకములను శ్రేష్ఠులొనిరి. కుడివైపునను, వెనుకభాగముననున్న జర్మను సేనలవై బడుటకు ఫ్రెంచి బ్రిటీషుసేనలు కొన్ని సిద్ధముగనున్నవని యుద్ధకాశ్రు ప్రవీణులు కమ్ముచున్నారు. అరాన్, కాంబ్రీ, దాన్లెన్ను మొదలగు పట్టణములనుధ్యమ, వెన్నోసుకు తూర్పునను జరిగిన యుద్ధములనుగూర్చి ఒకదానికొకటి సంబంధములేకుండ పంపిన వార్తలనుబట్టి వారట్లనుకొనియుండురు.

యుద్ధ బుణ్ణాశాసనము.

త్వరలో నిలిపేయుట.

లండను సెప్టెంబరు 23:—(రాత్రి 9-55) సాధ్యమయి. నంతవేరలో యుద్ధ బుణ్ణాశాసనమును నిలిపివేయుటకు తగిన సమయ మానునైవచ్చిరి. తీరతనమువా రాసంబంధులతో నాలోచించి నిశ్చయించిరి. బండ్లబాడుగలు చిన్నచిన్న బుణ్ణ ములు ముండులు మొదలగు వానివిషయమున నికముం దీకాన కము వ్యాపించేయబడదు. తక్కిన బుణ్ణములనుగూర్చి మరి యొక నెలవరకు అమలులో నుండును.

ప్రాంసు

ఫ్రెంచివారు ప్రాన్సుకు పోవుచున్నారు.

కాన్సునుండి ప్రాన్సుకు ఫ్రెంచివారు నెక్కులు ప్రాన్సు కు పురకి పోవుచున్నారు.

ఎయిసియుద్ధము.

లండను సెప్టెంబరు 23:—జర్మనీవారు నైర్వతిమాల యందు జరిగిన తీవ్రమగుపోరాటమేమిని యుద్ధఫలిత నిర్ధార

ణాగంధము. ఆమీను నాథారముగొని మిత్రమండలివారి యెడమచేతివైపువారు పార్శ్వమునకు దిగుబ్రయత్నమును ద్వలలోనే జేయవచ్చునని ఆమీనునుండియున్నప్రతికకు వర్తమానము వచ్చెను.

జర్మనీవారి పార్శ్వమునకు మాన్యునకు రాకపో కిలు జరుగుచుటల క్షేంపవనముని జర్మనీవారు గమనింపు చున్నట్లున్నది.

స్థితిగతులు మారలేదు.

లండను సెప్టెంబరు 23:—పార్శ్వము రణరంగమున జరుగు విషయములగుర్చి గమనింపుత్రా జియ్యబడిన ప్రకటనము నందు స్థితిగతులు మారలేదని తెలుపబడినది.

వెర్దయుద్ధము.

లండను సెప్టెంబరు 23:—సేనీసాయంకాలము పార్శ్వము నగరములో నీక్రిందివిషయములు ప్రకటితములై యున్నవి:— కుడివైపునకు ఫ్రెంచిసేన లాసిక్సలో ముందుకు వెళ్లినది. అక్కడ వెర్దయుద్ధము జరిగినది.

రీమున్నపట్టణమునకును, మ్యూజానడికిని మధ్యనున్న యుద్ధ భూమిలో మార్పులేమియు కలుగలేదు. ఓవరు జిల్లాలో పట్టణము ఈకాన్య దిక్కున మాలి, డాంకిచేలవై పున జర్మను సేనలు ఫ్రెంచిసేనలవైబడినవి. ఫ్రెంచి సేనలు జర్మనులను వెనుకకు కొట్టివేసినవి.

ఓవరు జిల్లాకు దక్షిణమున రిచికోట్, లిరన్ విల్లిలవరకు గల ప్రదేశము జర్మనుల చేతులలోనున్నది. కాని జర్మనులు ముందుకు రాలేదు.

లోనైను. వాన్ జెస్ జిల్లాలలోనున్న జర్మను సైనికులు నోమెని అరాకోట్లను వదిలివెళ్లివారు.

రీములో వర్షము.

లండను సెప్టెంబరు 23:—రీమున్నపట్టణమునకు కలిగిన వర్షము, తీరునిదికాదని ఇటీవల వచ్చిన వార్తలవలన తెలియు చున్నది.

స్థితిగతులు మారలేదు.

లండను సెప్టెంబరు 23:—పార్శ్వము స్థితిగతులు ఎంతమాత్రము మారలేదని నేన్న రాత్రి 11 గంటలవేళ ఫ్రెంచి దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

జర్మనీ

పోలిమేర మీద.

జర్మనీవారు పడిరి.

లండను సెప్టెంబరు 23:—పోలిమేర స్థానము వై జర్మనీవారు పడిరికాని ధనుకకు గట్టుబడిరి. వారిలో 8 గురు చచ్చిరి.

తీనమగుపోరాటము.

లండను సెప్టెంబరు 23:—ఆస్టెంట్ డివాడ్డియందలి పురతక్షక ధలులకును జర్మనులకును నిన్నటిదినమున తీవ్ర మగుపోరాటము జరిగెను. జర్మనులలో 5 గురు నవ్వుమైరి. బెల్జియంవారికి నష్టము కలుగలేదు.

కాంబ్రే సాధ్యపరచుకొనెను.

జర్మనీవారు కాంబ్రేను సాధ్యపరచుకొని తమ సేనా ముఖమును కాంబ్రేకి నుత్తరమున నెక్కువజేసిరి.

జర్మనులు అమాంకులు.

లండను సెప్టెంబరు 23:— జర్మను సైనికాధికారులు ఈక్రింది విషయమును ప్రకటించిరి:—రీమున్నపట్టణములోనున్న పురాతనమైనట్రియు, చిత్రకావలనీతమైనట్రియు, ముప్రసిద్ధ కట్టడములను జర్మను సైనికులు ధ్వంసముచేయవలయునని మన న్నూర్తిగ చేసినట్లు మూత్రపులు ప్రకటించినారు. ఇది కేవలము అబద్ధము. ఒకటి రీమున్నపట్టణమునందలి కట్టడములు ధ్వంసమైన పక్ష మునదీ నికంతకును ఫ్రెంచి సైని కులే కారకులు. ఏమందురా! ఫ్రెంచిసైనికులు స్వరక్షణకై రీమున్న పట్టణమునందలి క్రైస్తవదేవాలయమును ఒకకోటగా ఉపయోగించిరి. మా సైనికులు ఫ్రెంచివారిమీద ఫీరంగులు కాల్చినమాట వాస్తవము. కాబట్టి దేవాలయమును రక్షణస్థాన ముగ చేసికొనుట వారిదే తప్పదు.

జర్మను సబు మెరీను యుద్ధవామ.

బ్రిటీషుయుద్ధవామలను కొట్టుట.

లండను సెప్టెంబరు 23:—అంసెరడే ఎ ములోనను. (సబు మెరీను) నీటిలోముఖమును యుద్ధవామ నీటిమైనున్న యింగ్లీషువారి యుద్ధవామవై పాటుచేసినదని జర్మకులు చెప్పు చున్నారు. ఆనావ సురక్షితముగ నున్నదో లేదో తెలియ లేదు. నావికులపేరు ముందు ప్రకటించబడును.

జర్మను చక్రవర్తి.

యుద్ధభూమికి వెళ్లుట.

లండను సెప్టెంబరు 23:—తూర్పు ప్రషియావైపునకు రషియను సేనలు వచ్చుచున్నట్లు యూ వారి తో యుద్ధముచేయవచ్చు జర్మనుసేనలకు చక్రవర్తిగారే సేనానిగ యుండురు. వీరు సేనానాయకత్వము వహించుటకు పూర్వము జర్మనీ సామ్రాజ్యమునందలి రాజులందరిని పిలిపించి బ్రుసెల్సు నగరములో సభ చేయుదురు.

యూ 9 నంబరు సబ్ మెరైను.

ఆస్టెంట్ డివాడ్డి 24:—యూ 9 నంబరుగల జర్మను సబ్ మెరైను సురక్షితముగ మ్యూసేవుకు చేరినదని హాలండు ముఖ్యపట్టణముగు ఆస్టెంట్ డివాడ్డిలోనున్న జర్మనురాయ వారి ప్రకటించినాడు.

జర్మను విమానము.

ఆంట్వెర్పువై ఎగురుట.

లండను సెప్టెంబరు 24:—మంగళవారము నాడురాత్రి జర్మనీవారి జాస్తినువిమానము ఒకటి ప్రజలు బెల్జియముకు రాజధానిగనున్న ఆంట్వెర్పు నగరమునందలి వెలపలికొటల మీదికివచ్చినది. సర్వైలెట్లతో దానిని కొటలలో సైనికులు కని వెట్టిరి. ఈసంగతిగ్రహించి విమానము వెల్లిపోయినది.

జర్మనులను ఓడించుట.

కొద్దిమంది బెల్జియను సైనికులు 2500 మంది జర్మనులను ఓడించిరి. జర్మనులకు చాలనష్టము కలిగినది.

రుష్యా

రష్యావారు గలిషియాలోనికి

వడివడిగవచ్చుచుండుట.

పెట్రోగ్రాడు సెప్టెంబరు 23:—(రాత్రి 9-55) హంగే రియా సరిహద్దునకు సమీపముననున్న గలిషియాలోనికి రష్యవైని కులు వచ్చుటచే రష్యవారితోరష్యముగ గలిషియాలోనికి వచ్చు చున్నారని ఆధికారులు ప్రకటించిరి. ప్రజలుసలువద్ద ప్రయత్న ములు చక్కగా జరుగుచున్నవి. రష్యనులు జర్మనుసైన్య ముఖభాగమును సమీపించిరి. యుద్ధముమాత్ర మింకను ఆరంభ ముకాలేదు.

ఆస్ట్రియా-రషియాల యుద్ధము.

రషియనులు కొటలను పట్టుకొనుట.

లండను సెప్టెంబరు 23:— 21వ తారీఖుతో పెట్రో గ్రాడు నగరమునుండివచ్చిన బెల్జియామువలన ఈ క్రిందివిషయ ములు తెలియుచున్నవి:—రషియనులు ఆస్ట్రియాదేశము నందలి జెరోస్లావు పట్టణములోని కొటలవై ఫీరంగులను కాల్చి రెండుకొటలను పట్టుకొనెను. జెరోస్లావు పట్టణమునుండి జెమిసి ల్ నగరమునకు పోవుట్రికోర్డ్డును కూడ పట్టుకొనిరి. ఒక వేళ రషియనులు జెమిసిల్ నగరముమీద పడుపక్షము నా పట్టణమును రక్షించుటకు సేనలు సిద్ధముగ లేవని ఒక సమా చారము తెలియుచున్నది.

తూర్పు ప్రషియాలో రషియనులు.

తూర్పు ప్రషియాలో ప్రవేశించుచున్న రషియను సేనలు చెల్లాచెదురుకాకుంట్ల వెనుకకు వెళ్లుచున్నవి. యుద్ధసామ గ్రిని, ఆసుపత్రులను కూడ తీసికొని పోవుచున్నవి.

కానిగ్సుబర్గు.

రష్యనులు చుట్టుబెరుట.

లండను సెప్టెంబరు 23:—రషియను సేనలు నెమ్మదిగ జర్మనీ దేశమునందలి కానిగ్సుబర్గు నగరముచుట్టు చేరు చున్నారు. లిలియా, మెహెల్కెన్, టాఫూ, అనుప్రదేశ ములను రషియనులు ఆక్రమించుకొనుచున్నారు. ఈప్రదేశములు కానిగ్సుబర్గు చుట్టుపట్టునున్నవి. కానిగ్సుబర్గు నగరము బాల్టిక్ సముద్రతీరమున నున్నది.

జెరోస్టాపుపై ఫిరంగులు కాల్పులు

లండను సెప్టెంబరు 23:—జెరోస్టాపుపై పట్టణమునై ఫిరంగులు కాల్పులను ఇంట్లోను దొరతనమువారు ప్రకటించినారు. రషియనులు ఆస్త్రియను సేనలను తరుముచునే యున్నారు.

రషియనులు రోయుధములను పట్టుకొనుట.

లండను సెప్టెంబరు 24:—రషియనులు జెరోస్టాపుపట్టణమునై ఫిరంగులు కాల్పులను మార్గము జెంకిరి పట్టణమునకు దక్షిణముగా కేట్రువుల మార్గముననుండియున్న బండ్లను పట్టుకొనిరి. కానుకల తీరమున వేధభరింపులతోను, సర్విలెట్లతో నున్న ఆస్త్రియనుల రక్షకస్థానములను రషియనులు పట్టుకొనిరి.

దక్షిణాఫ్రికా

జనరల్ బోతా.

లండను సెప్టెంబరు 23:—కేపుటవై జర్మన్ సాకు వెన్ను ఆఫ్రికామీనకు వెళ్లుటకును జనరల్ బోతాగారు సేనానిగా నుందురు. యూనియన్ రక్షక ప్రయత్నమునకు జనరల్ స్మిట్సుగారు కమాండెంటు జనరల్ గానుందురు.

దక్షిణాఫ్రికానాని సంతృప్తి.

లండను సెప్టెంబరు 23 దొరతనమువారు పట్టుదలతో పనిజేయ సమకట్టిరిని జనరల్ బోతాగారు సేనానిగనుండుట వలన నూచింపబడుచున్న దని దక్షిణాఫ్రికానాని వారు సం తోషముతో నున్నారు. ఈ లోపల జనరల్ బోతాగారు ముఖ్యమంత్రిగా కూడనుండురు.

హాలండు.

మెయిస్త్రిస్టుమీద బాంబులు వేయుట.

లండను సెప్టెంబరు 23:—మెయిస్త్రిస్టుమీద నొక విమానము బాంబుల వేయుటకును దొరతనమువారి తలెయిదు. దచ్చిపైనుకులు తుపాకులు బారుజేసిరిగాని ఫలితము లేక పోయెను.

జనరల్

దేవాలయమును ధ్వంసము చేయుట.

పోవుగారి ఆగ్రహము.

లండను సెప్టెంబరు 24:—రీమున్గరమునందలి కేథెడ్రలును జర్మను సేనలు ధ్వంసముచేసి నందుకు చింతిల్లుచు గోమనుకేతలిక్కు మతగురువగు పోవు జర్మను చక్రవర్తి గాకి ఈ క్రింది క్షేత్రిగామును పుణ్యధామమునగరమునందలి పత్రికలు వ్రాయుచున్న విడిదేవాలయములను ధ్వంసము చేయుటవలన, భగవంతునికి ఆగ్రహము కలిగించుచున్నాము. భగవంతుని ఆగ్రహముముందు మహాబలవంతములగు సేనలు కూడ ఎందుకుపనికిరాని వగును. ఈ క్షేత్రిగామును జర్మనీ చక్రవర్తిగాకి పంపినది లేనిదిచెప్పటకు వీలులేదని పోవుగారి ఆలోచన సభవారు అనుచున్నారు.

ప్రత్తి న్యవసాయము

లండను సెప్టెంబరు 23:—కెయికో-ఈ పంటలో నుమారు 4 కోట్ల కాంటల్ ప్రత్తిమాత్రమే యమ్ముడగునని దోచుచున్నందున నింతవమించి ముందు పంట వేయగూడదు. కాబట్టి ప్రత్తి సాగుజేయబడు భూమినిరక్షమునందలి కోటి ఫెడ్డానుల దగ్గింపును నొక క్రొత్తకామము నమలులో సంపదనని వ్యవసాయమంత్రిగారు వెలుపుచున్నారు. కొన్నిస్థలములందు తప్ప నితరచోట్ల ప్రత్తిని నాటినేకూడదని యుత్తరపు జేయబడును. దీనికి వ్యతిరేకముగ నడచుచున్న ఖైదుజేయబడుదురు. ఈ తొలగింపబడిన భూములందు కాయధాన్యములు పండింపబడును.

మాంటినిగ్రో సేనలు.

మాంటినిగ్రో సేనలు సర్వయా ముఖ్యపట్టణముగు సెరా జెనోను సమీపించుచున్నవి.

దక్షిణాఫ్రికానాని సంతృప్తి.

ఇండియా మంత్రిగారైన

కె. పి. రామమూర్తి

తిరువనంతపురము సెప్టెంబరు 24:—ఈదావా గురారు నామా మరతులకు భంగము కలిగినందున వచ్చిన నష్టమునకు

తేబడినది. ఈదావాలో కొట్టియాంజిల్లాజడ్డిగారిచ్చినతీర్పువైని హోటల్లకు కనీయచేయబడినది. జడ్జిలు ముత్తునాయకంపిల్ల గారును వీరరాధువయ్యంగారును, రెండుపక్షములవారి వాదప్రతి వాదములనువినిరి. (రాయలు ప్రాక్ మేమును) చక్రవర్తిగా ప్రకటన గతకాలమునకుగూడ వ తీర్పును వాదము కండికోర్టులో కూడ చేయబడినను, జిల్లాజడ్జిగా తీర్పును వచ్చితిప్పును యిచ్చి యుండలేదు. కాన నావిషయమున తీర్పువాయుటకు మరల నాదావాను జడ్జిలు క్రింది కోర్టునకు పంపిరి. మరల 15 రోజుల లో నీదావా విచారణకువచ్చును. అప్పుడు ఆఖరు తీర్పుచెప్పటకు ఆదావాను (పునఃదేవి) అందరు జడ్జిలుకలసి విచారించెదరని తోచుచున్నది.

మైసూరు పరపతిసంఘసభ.

కడపటి సమావేశము.

మైసూరు సెప్టెంబరు 24:—ఈయనయము 8 గంటలకు పరపతిసంఘసభ కడపటి సమావేశము జరిగినది. అందు చర్చింపబడిన విషయము తిరుగువచ్చియ బడినది:— చిన్న పిల్లలొక నేనింగుబాంకి నేర్పుచుట, వానిలో, కాని మొదలకొని పిల్లలు దాచుకొనుట నేర్పుచుట, యను విషయమును ముందు పరిష్కరింపబడుటకు కేర్పయించిరి.

పశువుల భీమాసంఘము నేర్పరచనలెనియును వ్యవసాయభివృద్ధినికోరు క్షేత్రమునది యవ్వరమనియును దివైర్దు రివిన్యాకమీషనరు రంగనాథ్విజయగారిగూడనిది. ఆ యేర్పాటునకు ఆర్థికసభవారు సహాయమునర్తరని రిజిస్ట్రారు గారనిరి.

తెక్కలను పరిక్షించుటకు విమర్శించుటకు నగుచున్న వ్యయమును రిజిస్ట్రారు గారు తగ్గించివిషయము విపులముగ చర్చింపబడినది. ప్రస్తుతమున్న ఏర్పాటునకు భంగము కలిగించ గూడదని సభవా రేకాభిప్రాయమై తీర్మానించిరి.

పరపతి పద్ధతులవలన వ్యవసాయము నభివృద్ధిచేయుట, నాగరకతలేని తెగలలో పరపతిపద్ధతి వ్యాపింపచేయుట, యను విషయములను తరువాత చర్చించిరి. మైసూరు ఆర్థికసభలోను, కాననర్మాణసభలోను, ప్రతినిధుల సభలోను, జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డు సభలలోను, పరపతి సంస్థ ప్రతినిధులుండుట కను మతింపవలెనని దొరతనమువారిని కోరుటకు తీర్మానించిరి.

శ్రీ యవరాజుగా రొసంగిన గంభీరోపన్యాసమునందలి ముఖ్యాంశములను మఱకకుండెదరు గాకయని సభాసమలను హెచ్చరించుచు సభ్యులు చతురగతినిసార్విన వాద ప్రతివాదములకు వారినభినందించుచు నగ్రాసనాధిపతి సభనుమగించెను.

(జాలాజికలు గావైచు.)

వ్యగములను పక్షులను పెంచిచూపించెడి తోటలో యవరాజుగా రీమధ్యాహ్నము ప్రతినిధులకు తోటవిందు చేసిరి.

బొంబాయి.

యుద్ధమునకు.

ఇండియను వాలంటీర్సు ఎందుకు పంపరాదు ?

బొంబాయి సెప్టెంబరు 23:—నాగపూరు వాలంటీరు రైఫిల్ సేనలో లెఫ్టనెంటుగ నున్న యఫ్. ద్యాయరుగారు బొంబాయిగరమునందలి మైమ్సు ఆఫ్ ఇండియాపత్రికకు ఈ క్రిందివిషయమున వ్రాసిరి:—ఇండియాలోని వాలంటీరు సేనల నుండి ఇంక కొందరిని యూరోపులో జరుగుచున్న యుద్ధమునకు పంపరాదు ? రైలువే వాలంటీరుపటాలములుగాక, 11 రైఫిల్ పటాలములు, ఒక గార్డుపటాలము కలదు. ఈ పటాలములలో ఒక్కొక్కదానినుండి 40 మంది సైనికులు, ఇద్దరు ఆఫీసర్లుచొప్పున తీసికొనుపడుమున 480 మంది సైనికులు 24 మంది ఆఫీసర్లు వున్నాడురు. ఇవిగాక 8 రైలువే వాలంటీరుపటాలములు కలవు. ఈపటాలములలో ఒక్కొక్కదానినుండి 20 మంది సైనికులను 8 మంది ఆఫీసర్లను తీసికొను పడుమున మొ 168 మంది అగుదురు. తరువాత రైలుహార్సు రెజిమెంటు 8 కలవు. హాంబెడ్ రైఫిల్ రెజిమెంటు 20 కలవు. వీనినుండి 120 మంది సైనికులను 5 గురు ఆఫీసర్లను తీసికొనవచ్చును. ఆర్టిలరీ వాలంటీరుపటాలమునుండి ఇదివరకే కొంతమంది యుద్ధమునకు వెళ్లియున్నారు. ఐనను ఇంకా 40 మంది సైనికులను, ఇద్దరు ఆఫీసర్లను, రెండు ఫీరంగులను తీసికొనవచ్చును. నా సలహా ప్రకారము నడుచుకొనుపడుమున 800 మంది సైనికులు, 39 మంది ఆఫీసర్లు వున్నాడురు. వీరి నందరిని వెంటనే జూలైపూరుకు పిలిపించి ఒక్క నెల తరఫీతుచేయించవలెను. ఈసేనను యూరోపులో యుద్ధముచేయుటకుమాత్రమే పంపవలెను, ఇంకొకచోటికి పంపుటకు వీలులేదు.

పంజాబు

రాజప్రతినిధిగారి యుద్ధసిద్ధి.

బొంబయము సంస్థాపనావారి విరారము. లాహోరు సెప్టెంబరు 24:—లాహోరు సామ్రాజ్య సంరక్షణసిద్ధికి బొంబయ సంస్థాపనవారు 50 వేలరూపాయలనుయచ్చిరి. ఈసంస్థాపనము పంజాబులోనున్నది.)

లాహోరు మెడికల్ విద్యార్థులు.

విచారణసంఘమువారు తెలిపిన సమాచారము.

లాహోరు సెప్టెంబరు 24:—లాహోరు మెడికల్ కాలేజి విద్యార్థుల యిబ్బందులను గుర్తించి విచారణచేయుట కోరబడినసంఘమువారి సలహాపైని దొరతనమువారు చేసిన తీర్మానమును యావారపు గెజెటులో ప్రకటించెదరు. తీర్మానముతో పాటుకమిటీవారి రిపోర్టుగూడ ప్రకటించెదరు.

రై యకట్టతెగుట.

చిటిగాంగు సెప్టెంబరు 24:—చిటిగాంగు డిప్యూటీ మగ్య 378వ మైలువద్ద గండిపడ్డది. సరకులను వాటసారులను దున్నవలసి వచ్చుచున్నది. 24 గంటలలో మరల గండిపూడ్చి ప్రయాణము నిరంతరాయముగ సాగింపవచ్చునని తలచుచున్నారు.

ఎమైనయుద్ధనావ.

ఈ పట్టణములో నిన్నటి దినము మధ్యాహ్నము సరికి ఫీరంగి గుండ్ల బెబ్బలు తగిలిన వారిలో 15 మంది చనిపోయినారు. మరికొందరు జెనరల్ ఆస్పత్రిలోనుండి చికిత్స నొందుచున్నారు.

తిరువత్తూరు ప్రభునుండి మరయొక జర్మను యుద్ధనావ పిరంగులు వైచుచుండినదని నేటియుదయము పట్టణములో నొకవదంతి పుట్టినది. కాని, యిందెంతమాత్రమును నిజములేదు. ఈ మాట కేవలము అబద్ధము. కానిమోచవద్దనున్న వ్యాటరీ దగ్గర నోట్లర్లు తమ అభ్యాసము కొరకై ఫీరంగులను కాల్పుచుండినమాట నిజము. కాని, వై వదంతి కెంతమాత్రము నాధారము లేదు. నేటియుదయము దివాను బహదూరు పి. పరాంకుళము నాయకుగారు బాట్టిటవునులో నున్న ఆ నేక వీధిలలోనికిపోయి ప్రస్తుత మందలి యథాస్థితిని జనులకు చెలిమి జెప్పుచు లేనిపోని గాలికయిర్లకు జడిసి పట్టణమును విడిచి పారిపోవలదని జనులకు సలహా యిచ్చుచుండిరి.

పట్టణమును గాపాడుట.

పట్టణమున పట్టి ముహాయాను గలగకండ్ గాపాడుటకై, యొకరైఫిల్ సేన యుద్ధనావయును, మరిరెండు క్రూసర్లును చెన్నపట్టణపు రేవునకు రానున్న వి.వైరెండు క్రూసర్లలో నొకటి జపానువారిచేతనడిచి యిచ్చి పువారిది.

ఎమైన ఎక్కడనున్నదో యావరమును తెలియజేడు. దానివిషయమైన సమాచారమును రేవు ఆధికారులు ప్రతినిమిషము ఎదురుచూచుచున్నారు.

రాజప్రతినిధిగారి సందేశము.

ఉదకమండలము సెప్టెంబరు 24:—మంగళవారము నాటిగాత్ర మద్రాసుపైని ఫీరంగులనుకాల్చిన జర్మనుల యుద్ధనావయును ఎమైనపు పట్టుకొనుటకై, మూడుక్రూసర్లు దానిని వెదకుచున్నవని రాజప్రతినిధిగారు గవర్నరుగారికి తెలియజేసి యున్నారు.

పురుచ్చేరి సెప్టెంబరు 24:—నిన్నటి యుద్ధయమున మూడుగంటలసమయముందు ఎమైన రాత్రి మద్రాసుపై ఫీరంగులనుకాల్చి దక్షిణమువై పుగా వెదలిపోయెనని మద్రాసు నుండి ఇక్కడ దొరతనమువాటికిలేంతివార్తవచ్చినది. తెల్లవాటి 5 గంటలగుండుటికి ఎమైన సముద్రమునందు కనిపించెను. మరయొక బోట్ నేరును వైచిపట్టుకొని మెల్లగావచ్చుచుండెను. సుమారు 6 గంటల సమయమున, తీరమునకు స్వల్పదూరమునందు, అనగా రేవుస్థలమున కొంత దక్షిణముగానుండి పట్టామువై పునకు తిరిగి పరికించుదానివలె నిలవబడియుండెను. 6-30 గంటలవేళ మెల్లగా కడలూరువై పుగా వెదలిపోయెను.

కడలూరు:—ఎమైన దానివెంటున్న బోట్లవీరును, కడలూరు 7 వరద 11 గంటల సమయమున కనుపడి, ఆగ్నేయముఖన నద్విత్యమైపోయినవని కడలూరు కలెక్టరుగారును. రు గారికి తెలిపివార్తవచ్చినది. ఎ యింతవరకు ఎచ్చటను కనుపడలేదు.

